Ազգ
Azg armenian daily
3 ԱՊՐԻԼ 1999 ՇԱԲԱԹ # 60 (1805)

Սենատորները քննադատում են Քլինթոնի բալկանյան անմիտ քաղաքականությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ Կոնգրեսի կողմից մեղադրանքների տարափ է տեղացել ԱՄՆ-ի նախագահ Քլինթոնի հասցեին Հարավսլավիայի դեմ անմտածված գործողության համար։ Այսպես, զինված ուժերի գործերի սենատական կոմիտեի նախագահ Ջոն Ուորները (հանրապետական, Վիրջինիայի նահանգից) վարչակազմին մեղադրել է, որ վերջինս ոչ մի հետեւություն չարեց ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի F-117A «Սթելս» ինքնաթիռի խփվելուց հետո։ Բալկաններում ԱՄՆ-ի քաղաքականությունը քննադատաբար է գնահատում նաեւ սենատոր Ջադ Գրեգը (հանրապետական, Նյու Հեմփշիրի նահանգից)։ «Մենք բանը հասցրինք ահավոր իրավիճակի», ասել է նա։ Այժմ իշխանությունները «չեն կարող գերի վերցված զինվորների ծնողներին, կանանց ու երեխաներին բացատրել, թե նրանք ինչու են ուղարկվել այնտեղ, եւ որոնք են ԱՄՆ-ի այն շահերը, որոնցով կարելի է արդարացնել մեր զինվորականների կյանքին սպառնացող վտանգը»։ «Քաղաքականությունը (նախագահի) չի գործում, Գրեգի կարծիքի հետ համամիտ է սենատոր Փեթ Ռոբերտսը (հանրապետական, Կանզասի նահանգից)։ Այն հակաարդյունավետ է»։

ՄՈՍԿՎԱ

Քոչարյան-Ալիեւ առանձնազրույց՝ առանց կոնկրետ պայմանավորվածության

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ
Մոսկվա

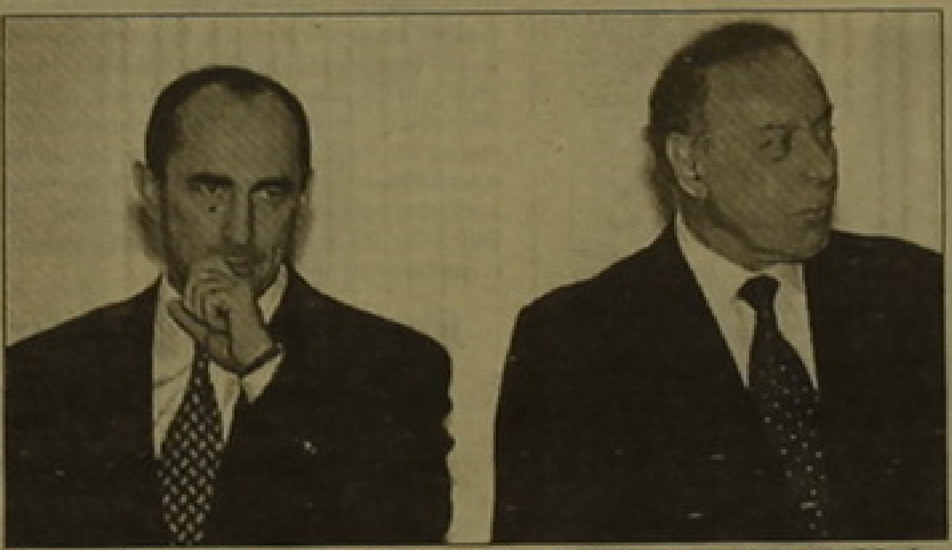

Ինչպես սպասվում էր, Մոսկվայում գտնվող Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները, որոնք ժամանել էին՝ մասնակցելու ԱՊՀ երկրների նախագահների խորհրդին, ապրիլի 1-ի ուշ երեկոյան դեմ առ դեմ առանձնազրույց ունեցան։ ՌԴ ԱԳՆ ընդունելությունների առանձնատանը նախատեսված 40 րոպեի փոխարեն, երկու երկրների նախագահների զրույցը շարունակվեց 2 ժամ 20 րոպե, 50-րդ րոպեին միացավ նաեւ ՌԴ ԱԳ նախարար Իգոր Իվանովը։ Առանձնատան բակում խմբված հայաստանցի եւ ադրբեջանցի լրագրողներից (վերջիններիս թիվը երկու անգամ գերազանցում էր) ոչ մի կերպ չհաջողվեց որեւէ մեկնաբանություն ստանալ սեւ «Զիլ»-երով շենքը շտապ կարգով լքած նախագահներից։ Եվ միայն գիշերը, ժամը 24-ի մոտակայքում, ՀՀ դեսպանատանը հաջողվեց ստանալ ՀՀ նախագահի մեկնաբանությունները։

«Չեմ կարող ասել, թե կոնկրետ պայմանավորվածություններ եղան եւ գտնվեց փակուղուց դուրս գալու ճանապարհը, սակայն հանդիպումը շատ օգտակար էր», ասաց ՀՀ նախագահը։ Նա նշեց, որ Հեյդար Ալիեւի հետ քննարկել են փոխադարձ վստահության մթնոլորտ ստեղծելու հնարավոր քայլերը, բայց կոնկրետ որոշման չեն եկել, քանի որ «մոտեցումները տարբեր էին»։ Ինչպես միշտ, այս անգամ եւս հակառակ կողմից նկատելի չէ որեւէ առաջխաղացում՝ զիջումների առումով, ի տարբերություն հայկական կողմի, որը շարժումը սկսել էր Հայաստանի հետ միանալու գաղափարով, իսկ այսօր հիմնվում է Ղարաբաղի անկախության գաղափարի վրա, ինչը մի քայլ շեղում է նախնական դիրքորոշումից։ Ինչ վերաբերում է Հ. Ալիեւից ՌԴ նախագահին ուղղված հայտնի նամակին եւ Ռուսաստանի միջնորդական գործողություններին, ՀՀ նախագահը չի կարծում, որ Մինսկի խմբին զուգահեռ եւս մի միջնորդական գործընթաց կսկսվի, քանի որ դա կողմերին հնարավորություն կտա խուսափելու, իսկ նախնական բանակցությունները ցույց են տվել, որ դա ոչ մի արդյունք չի բերում։ Ըստ պրն Քոչարյանի, հատկապես օգտակար է եղել Ադրբեջանի նախագահի հետ զրույցի այն մասը, որը վերաբերել է հնարավոր, սկզբում թեկուզ փոքր համագործակցությանը տնտեսական ոլորտում։ Իսկ դրա համար, ըստ ՀՀ նախագահի, կարեւորը փոխադարձ վստահությունն է։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ռոյթեր. ԱՄՆ-ի վարչակազմը հայտնվել է բարդ կացության մեջ եւ ստիպված է արդարանալ

ԼՈՆԴՈՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ Հարավսլավիայի ռմբակոծությունների հետեւանքով Միացյալ Նահանգների վարչակազմը հայտնվել է բարդ կացության մեջ եւ ստիպված է արդարանալ վերահսկողությունից Կոսովոյի իրադրության դուրս գալու համար, Վաշինգտոնից տրված իր նյութի մեջ հաղորդում է Ռոյթեր գործակալության թղթակիցը։

Այն պահից ի վեր, երբ անցած շաբաթ ՆԱՏՕ-ն սկսեց հարվածներ հասցնել, ասվում է հաղորդման մեջ, ամերիկացիները «հետզհետե ավելի մեծ սարսափով» են արձագանքում Կոսովոյից գաղթականների հոսքին վերաբերող նորություններին։ Մտահոգությունն ուժեղացավ այն բանից հետո, երբ Սերբիայի հեռուստատեսությամբ ցուցադրվեցին Հարավսլավիայի եւ Մակեդոնիայի սահմանում գերված 3 ամերիկացի զինվորները։

Ուժային գործողությունների կողմնակիցները կցանկանային, որ Հարավսլավիայի տարածք ուղարկվեն ՆԱՏՕ-ի ցամաքային զորքեր, բայց շատերը դատապարտում են այդ երկրի դեմ սանձազերծված նախահարձակումը եւ պահանջում դադարեցնել ռմբակոծումները։ Քատո ինստիտուտի աշխատակից Թեդ Քարփենթերն, օրինակ, հայտարարել է, որ Հարավսլավիան սոսկ փորձում էր «ճնշել անջատական խռովությունը» Կոսովոյում, իսկ վարչակազմի քաղաքականությունը «հակամարտության տարածումը ավելի հավանական է դարձնում, այլ ոչ թե հակառակը»։

«Կոսովոյի ազատագրական բանակը» ջախջախված է

ԲԵԼԳՐԱԴ, 2 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Սերբիայի իշխանություններն առաջին անգամ հաստատեցին, որ ՆԱՏՕ-ի ռմբակոծություններին զուգահեռ հարավսլավական անվտանգության ուժերը հարձակում են ծավալել Կոսովոյում զինված անջատողականների դեմ, եւ որ բանակն ու ոստիկանությունը հիմնահատակ ջախջախել են «ահաբեկիչ» խմբավորումներին։ Որպես այդ փաստի հաստատում Սերբիայի հեռուստատեսությունը երեկ երեկոյան ռեպորտաժ է ցուցադրել Դրագոբիլի բնակավայրից, որը եղել է, այսպես կոչված, Կոսովոյի ազատագրական բանակի (ԿԱԲ) գլխավոր հենակետերից մեկը։ Հեռուստադիտողները տեսել են գրոհայինների քարուքանդ արված շտաբը։ Հաղորդման մեջ ասվել է, որ ԿԱԲ-ը փլուզվել է, եւ նրա մնացորդները շատ շուտով եւս կոչնչացվեն։

Համանախագահները առայժմ չեն գալու տարածաշրջան

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ։ Ռուսաստանի ԱԳՆ հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ Յուրի Յուկալովը հերքեց մի շարք ԶԼՄ-ների տարածած այն հաղորդումները, թե իբր ապրիլի 15-ին Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության տարածաշրջան են այցելելու Մինսկի խմբի համանախագահները։ Յուրի Յուկալովը ասաց, որ, ամենայն հավանականությամբ, ինչ-որ խառնաշփոթ է առաջացել, այդ ժամանակ տարածաշրջանում կգտնվի ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Նորվեգիայի արտգործնախարար Կնուտ Վոլեբեկը։ Համանախագահների հավանական այցի ժամկետների մասին հարցին ռուս դիվանագետը պատասխանեց, որ նրանք համանախագահները իրենց այցը կորոշակիացնեն ԵԱՀԿ գործող նախագահի հետ հանդիպումից հետո, որը կկայանա տարածաշրջան կատարելիք նրա այցից հետո։

Պենտագոնը լրացուցիչ ուժեր է նետում Եվրոպա

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Քոենը որոշում է կայացրել լրացուցիչ եւս 12 ամերիկյան նորագույն F-117 կործանիչներ Եվրոպա ուղարկելու մասին՝ Հարավսլավիայում ՆԱՏՕ-ի ռազմական գործողությանը մասնակցելու համար, հինգշաբթի օրը կայացած ճեպազրույցի ժամանակ հայտարարել է Պենտագոնի պաշտոնական ներկայացուցիչ Քենեթ Բեյկոնը։

«Կործանիչները, ինչպես ծրագրվում է, պետք է ռազմական գործողությունների թատերաբեմ ժամանեն այս հանգստյան օրերին», ասել է Բեյկոնը։ Նա պարզաբանել է, որ փաստորեն Եվրոպա կքշեն 13 այդպիսի «անտեսանելի» ինքնաթիռներ։ Բայց դրանցից մեկը կփոխարինի անցած շաբաթ օրը սերբերի կողմից խփված F-117-ին։

«Այսպիսով, ասել է Պենտագոնի ներկայացուցիչը, դա մեր «Սթելս» կործանիչների ընդհանուր թիվը ռազմական գործողությունների թատերաբեմում կավելացնի մինչեւ 24, իսկ մեր ինքնաթիռների ընդհանուր թիվը մինչեւ 220 միավոր»։

Քրեական գործ՝ նախկին դատախազ Սկուրատովի նկատմամբ

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ։ Բորիս Ելցինը ԱՊՀ պետությունների ղեկավարների դռնփակ նիստից առաջ հաղորդել է, որ այսօր գլխավոր դատախազությունն է գործ հարուցել գլխավոր դատախազ Յուրի Սկուրատովի դեմ։ Գլխավոր դատախազ Յուրի Սկուրատովի նկատմամբ քրեական գործը հարուցվել է դատախազության մարմինների կողմից ՌԴ ՔՕ 285 հոդվածի (Պաշտոնական դիրքի չարաշահում) առաջին մասով։ Հոդվածը նախատեսում է մինչեւ 4 տարվա ազատազրկում, կամ խոշոր տուգանք, կամ էլ մինչեւ հինգ տարի ժամկետով որոշակի պաշտոններ վարելու իրավունքից զրկում։

Բորիս Բերեզովսկուն թույլ չեն տվել Կիեւից մեկնել Մոսկվա

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ԱՊՀ գործադիր քարտուղարի պաշտոնից այսօր արձակված Բորիս Բերեզովսկին գտնվում է Կիեւում եւ պնդում է, որ իր ինքնաթիռին թույլ չեն տալիս թռչել Մոսկվա՝ մասնակցելու ԱՊՀ գագաթաժողովին։ Նա այսօր հեռախոսով հայտարարել է, թե «օդային միջանցք չի տրամադրվել»։ Բերեզովսկին, որը հինգշաբթի օրն իր հայտարարության մեջ երկյուղ էր հայտնել, թե կարող է ձերբակալվել Մոսկվայում, հերքել է Իսրայել գաղթելու ծրագրերի մասին հաղորդումները։ «Ես ավելի շուտ քաղաքական ապաստան կխնդրեմ Ուկրաինայում», ասել է նա։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի այն հարցին, թե արդյոք նա չի՞ կասկածում, Բերեզովսկին ընդգծել է. «Ես լուրջ մարդ եմ եւ նման հարցերում չեմ կասկածում»։

Ուզբեկստանը որոշեց անդամակցել ՎՈՒԱՄ-ին

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ուզբեկստանը որոշում է ընդունել ՎՈՒԱՄ-ին (Վրաստան, Ուկրաինա, Ադրբեջան, Մոլդովա) անդամակցելու մասին, Փրայմ նյուսին հայտնեցին Վրաստանի արտգործնախարարության աղբյուրներ։ Ուրբաթ օրը Մոսկվայում ԱՊՀ գագաթաժողովի աշխատանքին զուգահեռ տեղի ունեցավ «հնգյակի» արտաքին գործերի նախարարների՝ առաջին հանդիպումը։

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

Հարգելի քաղաքացիներ

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը պատրաստվում է համամասնական ցուցակով մասնակցել ՀՀ Ազգային ժողովի առաջիկա ընտրություններին։ Կուսակցության կառույցները, գործիչները, շարքայիններն ու համակիրները հանրապետության տարածքով մեկ այս օրերին լծված են ստորագրահավաքի՝ ապահովելու համար ՌԱԿ-ի թեկնածուների առաջադրումը։

Նրանց՝ ովքեր ցանկանում են Հայաստանը տեսնել տոհմիկ ժողովրդավարության եւ իսկական ազատականության երկիր, խնդրում ենք աջակցել ՌԱԿ ստորագրահավաքն իրականացնողներին։

Ցանկացողները կարող են ներկայանալ նաեւ ՌԱԿ կենտրոնական գրասենյակ, Կորյունի 19ա շենք (Ճարտարագիտական համալսարանի նոր մասնաշենքի դիմաց), 3-րդ հարկ։

Հեռախոսներ 52-14-95, 52-54-43.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՄՈՍԿՎԱ

ԱՊՀ. Առանց վճռական բեկումների եւ շրջադարձերի

Նոր գործադիր քարտուղար՝ Յուրի Յարով

Երեկ ԱՊՀ երկրների ղեկավարների խորհրդի նիստում վերջապես որոշվեց, թե Բ. Բերեզովսկուն հեռացնելուց հետո ով կզբաղեցնի ԱՊՀ գործադիր քարտուղարի թափուր տեղը: Ինչպես եւ ենթադրվում էր, ԱՊՀ նոր գործադիր քարտուղար նշանակվեց ՌԴ դաշնային խորհրդում Ելցինի ներկայացուցիչ Յուրի Յարովը: Վերջինս, թերեւս, ամենահարմար թեկնածուն էր ցուցակից (ԱՊՀ գործադիր քարտուղարի 1-ին տեղակալ Սերգեյ Օսիկա, ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության նախարար Բորիս Պաստուխով, ՌԴ արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահ Արկադի Վոլսկի եւ այլք), քանի որ ԱՊՀ գործադիր քարտուղարը գերադասելի է, որ լինի ավելի շատ «տեխնոկրատ», քան նախաձեռնող քաղաքական գործիչ, ինչով եւ հասկացվում էր Բ. Բերեզովսկին: Ինչ վերաբերում է վերջինիս, ապա, ինչպես ենթադրվում էր, Բորիս Աբրամովիչը ներկա չգտնվեց ապրիլի 2-ի խորհրդի նիստին եւ իր փոխանորդի նշանակման պահին գտնվում էր Կիեւում էր, ԱՊՀ-ին ի՞նչ կտա նոր գործադիր քարտուղարի նշանակումը եւ զարգացման ի՞նչ ուղիով կընթանա ԱՊՀ-ն: Դուրս կգա՞ վերջապես Համագործակցությունը «ամորֆ» վիճակից, կհաջողվի՞ իրականացնել այն բարենորոգումները եւ փոփոխությունները ԱՊՀ կառույցներում, այն ներդաշնակությունը եւ միասնականությունը, որոնց մասին իրենց առանձին ելույթներում մատնանշում եւ մեկնաբանում էին Համագործակցության անդամ երկրների ղեկավարները: Ինչ վերաբերում է ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի դիրքորոշմանը նոր գործադիր քարտուղարի նշանակման վերաբերյալ (ինչպես հայտնի է, անցյալ տարի նա միակ նախագահն էր, որը չողջունեց Բ. Բերեզովսկու թեկնածությունը), ապա նախորդ օրը ուշ երեկոյան ՌԴ-ում ՀՀ դեսպանատանը, նա նշեց, որ ինքն անձամբ չի ճանաչում պրն Յարովին եւ չի կարող որեւէ կարծիք հայտնել, սակայն, իր կարծիքով, ԱՊՀ գործադիր քարտուղարը պետք է լինի մի մարդ, որը շատ «խրված» չլինի Ռուսաստանի ներքաղաքական գործընթացների մեջ: «Անցյալ տարի ես դեմ էի ոչ թե Բերեզովսկու անձին, այլ նախազգուշացնում էի, որ նրա նշանակումը կարող է լրացուցիչ պրոբլեմներ առաջացնել», եւ դրանք, ըստ ՀՀ նախագահի, առաջացան:

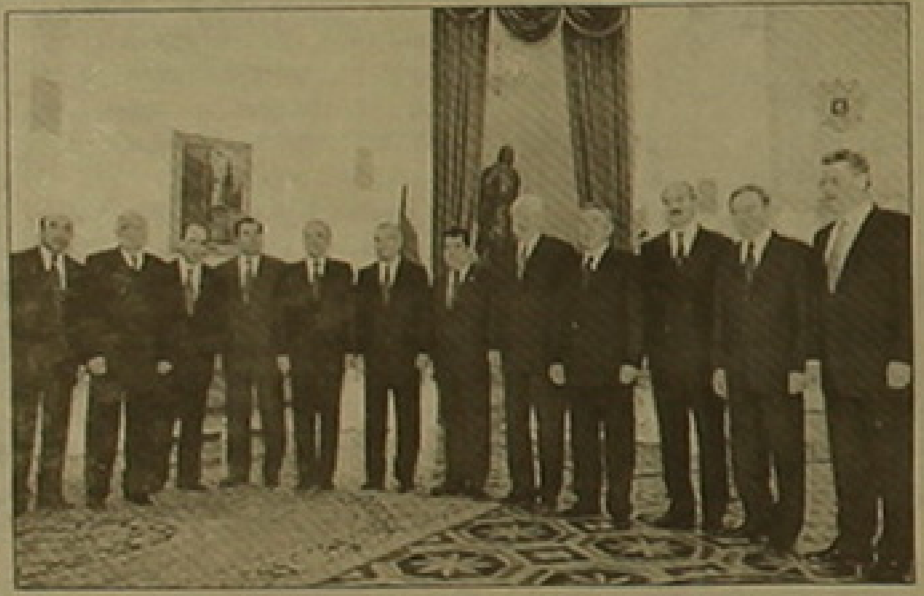

ԱՊՀ երկրների նախագահների խորհրդի նիստին քննարկման էին դրվել վեց կարեւոր փաստաթղթեր, որոնք նախորդ օրը լրամշակվել եւ վերջնական տեսքի էին բերվել սկզբում ԱԳՆ նախարարների, ապա՝ վարչապետների համատեղ քննարկումներից հետո: Կարեւոր փաստաթղթերից մեկը՝ ԱՊՀ-ում ազատ առեւտրի գոտի ստեղծելու մասին, երեկ սպասում էր նախագահների վերջնական վավերացմանը: Ինչպես լրագրողներին հայտնեց ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանը, այդ փաստաթուղթը մի քայլ առաջ է ընդհանուր տնտեսական գոտի ստեղծելու ճանապարհին: Սակայն փաստաթղթի գործնական կիրառումը կլինի 2000 թ.-ի հունվարի 1-ից հետո միայն Ռուսաստանի ընդհանուր հարկային օրենսդրության փոփոխություններից հետո: Ընդհանրապես ազատ առեւտրի գոտու մասին համաձայնությանը խանգարում են տարբեր երկրներում առկա հարկային, մաքսային օրենքների տարբերությունները, եւ վերոհիշյալ փաստաթղթով փորձ է արվում «չեզոքացնել» դրանք:

Խորհրդի նիստում նախագահների քննարկմանն էր ներկայացվել ԱՊՀ գործադիր մարմնի վերակառուցման, մարմինների ֆինանսավորման մասին փաստաթուղթ, քանի որ մեծ կարեւորություն է տրվում ԱՊՀ գործադիր մարմինների համակարգված գործունեությանը, ենթակառուցվածքների ստեղծմանը, իսկ ընդհանուր առմամբ, ԱՊՀ նախագահների խորհուրդը, ինչպես կանխորոշվում էր, այնքան էլ էական կամ շրջադարձային չեղավ, վճռական բեկումներ չեղան, եթե հաշվի չառնենք նոր գործադիր քարտուղարի նշանակումը: Խորհուրդը զերծ մնաց նաեւ այսօրվա ամենահրատապ հարցին՝ Կոսովոյի շուրջ ծագած իրադարձություններին մեկ ընդհանուր գնահատական տալուց, քանի որ յուրաքանչյուր երկիր ունի իր տեսակետը:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ,
Մոսկվա

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայաստանն ընդունում է «Փախստականների մասին» օրենքը

ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի գրասենյակն իր գոհունակությունն է հայտնում ՀՀ «Փախստականների մասին» օրենքի վերջնական ընդունման եւ ՀՀ նախագահի կողմից ստորագրման կապակցությամբ: Սույն օրենքը Հայաստանում փախստականների կարգավիճակի մասին 1951 թ. Ժնեւյան կոնվենցիայի իրագործման հիմնական միջոցն է: Օրենքի ընդունումն ընդգծում է ՀՀ իշխանությունների պատրաստակամությունը՝ պաշտպանելու այլ երկրներում հետապնդումից փախչող անձանց: ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի գրասենյակը ցանկանում է կարեւորել ՀՀ իշխանությունների հետ իր համագործակցությունը «Փախստականների մասին» օրենքի իրագործման հարցում:

ՀՀ-ՈՒՄ ՄԱԿ-Ի ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՐՑԵՐՈՎ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

«Պելեն» «չարաշահել է միլիցիայի աշխատակիցների վստահությունը»

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւան քաղաքի դատախազությունում շարունակվում է մարտի 23-ին Արարատի մարզի առաջին ատյանի դատարանից մայրաքաղաքի մեկուսարան տեղափոխելու ճանապարհին փախուստի դիմած ամբաստանյալ Վաչագան Ղազարյանի («Պելե» մականունով) փախուստի առթիվ հարուցված քրեական գործի նախաքննությունը: Նախաքննության տվյալներով, միլիցիայի աշխատակիցները նախկինում փախուստի վայրում մեկ անգամ Վ. Ղազարյանին հարազատների հետ տեսակցություն էին թույլ տվել, երկրորդ անգամ՝ չարաշահելով վստահությունը, նա փախուստի էր դիմել: Այս մասին ասացին Երեւան քաղաքի դատախազությունում, նշելով, որ Վ. Ղազարյանի նկատմամբ հայտարարված է հետախուզում: Հիշեցնենք, որ պաշտոնական դիրքի չարաշահման համար ձերբակալվել են Վ. Ղազարյանին ուղեկցող միլիցիայի աշխատակիցներ Վաչագան Թավաքելյանը, Վոլոդյա Բաղդասարյանն ու Ռոբերտ Ղազարյանը: Ամբաստանյալ Վ. Ղազարյանը մեղադրվում էր առանձնապես խոշոր չափերի հափշտակություն կատարելու, հարկային պարտականությունները չկատարելու մեջ, որոնց գումարները հասնում էին 1 մլն 200.000 ԱՄՆ դոլարի: Դատաքննությունն ավարտվել էր, եւ դատարանը պետք է դատավճիռ կայացներ:

Թաթուլ Մանասերյան. «800 հազար դոլարով «սեփականաշնորհվել է» Հայաստանի տնտեսական կարողության 55 տոկոսը»

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Կաշառակերության ու համատարած թալանի արդյունքում, համաձայն պաշտոնապես հրապարակված տվյալների, 800 000 ԱՄՆ դոլարով «սեփականաշնորհվել է» Հայաստանի տնտեսության կարողության կեսից ավելին, ավելի ճիշտ՝ 55%-ը», ասված է ԵՊՀ պրոֆեսոր, տնտեսական գիտությունների դոկտոր Թաթուլ Մանասերյանի հեղինակությամբ ՀՀ կառավարությանը ներկայացված ՀՀ տնտեսական զարգացման հայեցակարգում: Նա նշում է, որ այդ փաստերը վկայում են, որ «հանրապետության ազգային հարստության մեծ մասը մի խումբ շահագրգիռ անձանց ձեռով հավասարեցվել է... ընդամենը միջին կենսամակարդակով ապրող ցանկացած ամերիկացու անձնական ունեցվածքի արժեքին»: Ըստ պարոն Մանասերյանի, երբեմն «ստվերային տնտեսության կողմից իրականացվող ծրագրերը «համարեցվում են» պետության տնտեսական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների»:

Պարոն Մանասերյանը նշում է, որ ապրանք արտադրելու մտահոգությունն այսօր շատ գործարանատերերի համար այնքան էլ առաջնահերթ խնդիր չէ, քանի որ արագ «սեփականաշնորհված» ձեռնարկությունների վերավաճառքն ավելի մեծ եկամուտ կարող է ապահովել, քան հիշյալ գործարանները վերակենդանացնելով: Համաձայն պարոն Մանասերյանի, ակնհայտ է այն իրողությունը, որ «ստվերային տնտեսության ձեռքին, ընդհանուր առմամբ, ավելի շատ ֆինանսական միջոցներ են կուտակված, քան պետական գանձարանում»: Այստեղից ծրագրի հեղինակը եզրակացնում է, որ Հայաստանում «գոյություն ունեն նաեւ ոչ պետական տնտեսական կառավարման որոշակի ուժեր եւ թույլ զարգացած տնտեսություն ունեցող երկրներին բնորոշ «փոքր կառավարություններ»:

«Միդլենդ Արմենիան» այսուհետ կկոչվի Էյչ-Էս-Բի-Սի (HSBC)

Ապրիլի 2-ին Միդլենդ Արմենիա բանկ ՓԲԸ գլխավոր գործադիր տնօրեն Ջերեմի Հանթը հրավիրել էր մամուլի ասուլիս կապված բանկի եւ նրա Միդլենդ Արմենիա ապահովագրական ընկերություն ՓԲԸ վերանվանման հետ: Նախքան ասուլիսը լրագրողներին բաժանվեցին տեղեկագրեր եւ հարցերի պատասխանների ամփոփագրեր, որտեղ, ըստ էության, բանկի ղեկավարությունը փորձել էր կանխավ պատասխանել վերանվանման եւ բանկի գործունեությանը վերաբերող լրագրողների հնարավոր հարցերին: Պրն Հանթը վերընթերցելով տեղեկագիրը, մեկ անգամ եւս հիշեցրեց, որ Միդլենդ բանկն առաջին գլոբալ բանկն էր, որին Հայաստանի Կենտրոնական բանկը թույլատրեց բանկային գործունեություն ծավալել Հայաստանում: HSBC հոլդինգը, որի տարբերանշանի ներքո (հեքսագոն) 1999 թ. մարտի 29-ից գործում են Միդլենդ Արմենիա բանկը եւ ապահովագրական ընկերությունը, աշխարհի 5 խոշորագույն բանկային խմբերից մեկն է: HSBC գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Լոնդոնում, կազմակերպությունն ունի 483 մլրդ ԱՄՆ դոլար արժողությամբ միջոցներ, բաժնետիրական կապիտալը՝ 24,4 մլրդ դոլար, կապիտալի համարժեքության գործակիցը՝ 13,6 տոկոս: HSBC-ն ունի

5000 գրասենյակներ աշխարհի 79 երկրներում: Հայաստանում բանկը գործում է 3 տարի, շուտով կբացվի երկրորդ մասնաճյուղը: Ունի բացված մոտ 9 հազար հաշիվ: Տեղեկացնենք, որ բանկը, ըստ 98 թ. ՀՀ բանկերի վարկանիշի, առաջին ցանկում է եւ իննյակում գրավում է 7-րդ տեղը, իսկ ՀՀ կոմերցիոն բանկերի 20 տոկոսից ավելի դեպոզիտները հենց նրան են պատկանում: Պրն Հանթը անդրադառնալով անվանափոխության նպատակին, ասաց, որ դրա հիմնական էությունը համընդհանուր ճանաչում բերելն է HSBC-ին, որպես աշխարհում խոշորագույն եւ հաջողակ ֆինանսական կազմակերպություններից մեկի, աշխարհի տարբեր մասերում իրենց գործունեությունն ընդհանրացնելու միջոցով: Անվանափոխության գործընթացը պահանջում է մոտ 50 մլն ԱՄՆ դոլարի ծախս՝ չհաշված գովազդը, որը կիրականացվի փուլ առ փուլ: Գործադիր տնօրենը հատկապես շեշտեց. «Մենք փոխում ենք մեր անունը եւ ուրիշ ոչինչ»: Անվանափոխությունը ոչ մի ազդեցություն չի ունենա հաճախորդների վրա, հաճախորդները կշահեն այնքանով, որ աշխարհի որ մասում էլ լինեն, կճանաչեն HSBC խմբի ընկերության հեքսագոն նշանը եւ կակնկալեն բարձրորակ ծառայություն: HSBC կազմակերպության հայաստանյան ներկայացուցիչները գոհունակությամբ նշեցին, որ Հայաստանում HSBC բանկը եւ HSBC ապահովագրական ՓԲԸ-ն HSBC խմբի անդամ ընկերություններից առաջինն է իրականացնում այս վերանվանումը: HSBC նշանակում է միասնություն, բարձրորակ ծառայություն (նշենք, սակայն, որ հապավման նախնական տարբերակն էր Հոնկոնգ-Շանհայ բանկային խումբ, որտեղ էլ 130 տարի առաջ հիմնվել է կազմակերպությունը): Պրն Հանթն այնուհետեւ պատասխանեց լրագրողների հարցերին: **«Ազգի»** հարցին՝ ինչպե՞ս է ընթանում դեբիտ քարտերի ներդրման ծրագիրը Հայաստանում, պրն Հանթը պատասխանեց. «Դեռեւս 98 թ. վերջերից Հայաստանում Միդլենդ Արմենիա բանկի կողմից սկսվեց մի նոր գործընթաց՝ դեբիտ քարտերի ներդրում, որն այսօր էլ հաջողությամբ շարունակվում է եւ որի հիմնական նպատակն է կանխիկ դրամի շրջանառության նվազումը: Դեբիտ քարտերի կիրառումը հատուկ է բոլոր քաղաքակիրթ երկրներին: Ապահովագրության երեւույթը Հայաստանում նոր է, սակայն գոհունակությամբ կարող ենք նշել, որ այժմ արդեն ոչ միայն տնտեսության հիմնական որոշ ճյուղերն են օգտվում մեր ապահովագրական ծառայություններից, այլեւ անհատները: HSBC-ն ապահովագրություն ՓԲԸ-ն առաջարկում է ապահովագրության լայն տեսականի՝ բեռների, գույքի, կյանքի, փոխադրամիջոցների եւ այլն:

ԳԱՅԱՆԵ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՈՐՅԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
Համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Հղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԿԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ

«Ընտրությունը քոնն է». Դիտորդներ ՀՀ ողջ տարածքում

«Ընտրությունը քոնն է» ծրագրի աշխատակազմը՝ հանձինս տնօրեն Հարություն Համբարձումյանի, իրավախորհրդատու Խաչիկ Ոսկանյանի եւ մամլո քարտուղար Հասմիկ Սարգսյանի, երեկ մամլո ասուլիս էր հրավիրել ժուռնալիստների համար: Այս ծրագիրը միակ հավատարմագրվածն է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից եւ մայիսի 30-ի ընտրություններին հանդես է գալու տեղական դիտորդական առաքելությամբ, ինչի իրավունքը հաստատագրված է «ՀՀ Ընտրական օրենսգրքով»: Մինչ այժմ կազմակերպությանը չի թույլատրվել մասնակցել տեղական եւ նախագահական ընտրություններին. Նրանք ներկա էին գտնվում միայն առանձին տեղամասերում պատգամավորական թափուր տեղերի ընտրություններին, սակայն, ծրագրի ղեկավարության համառ ջանքերով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպությանը հնարավորություն ընձեռեց իրականացնելու դիտորդական աշխատանքներ, ծրագրի կամավորները հանրապետության ողջ տարածքում կդիտարկեն ընտրական բոլոր գործընթացները: Ներկայումս կամավորների թիվը 4 հազար է: Ինչպես հավաստիացրին ծրագրի տնօրենն ու իրավախորհրդատուն, իրենք աչքաթող չեն անելու ոչ մի ընտրատարածք՝ ներառյալ մարզերն ու յուրաքանչյուր գյուղ: Ասուլիսի նպատակը ազգաբնակչությանն ուղղված հայտարարությունն էր, որ տեղեկացնում էր իրենց անկողմնակալ գործունեության մասին եւ կոչ էր անում ակտիվորեն մասնակցել ընտրություններին: Ծրագիրը մարզերում եւ մայրաքաղաքում Թեմեյան կենտրոնում, կանոնավորապես կազմակերպել եւ այժմ էլ կազմակերպում է սեմինար-խորհրդակցություններ դիտորդների համար, անգամ համապատասխան ուսումնական ձեռնարկ է լույս ընծայել, ինչը պարունակում է անհրաժեշտ պարզաբանումներ ընտրակարգի վերաբերյալ եւ դժվարին իրավիճակներում կկողմնորոշի դիտորդին: Լրատվամիջոցներին հրավիրելով մասնակցելու կազմակերպության նիստերին՝ պրն Ոսկանյանը հայտնեց, որ դիտորդական գործընթացն իրականացնելու են դեռեւս նախընտրական շրջանում, պարբերաբար կտրվեն հաշվետվություններ, կհրավիրվեն մամլո ասուլիսներ: Իսկ ընտրությունների արդյունքների ամփոփիչ հաշվետվությունը կհրապարակվի հունիսի 1-ին: Մայիսի 30-ին ծրագրի գրասենյակում շուրջօրյա հերթապահություն է լինելու, եւ ընտրազանգվածի բողոքները, խախտումների առանձին դիտարկումներն անարձագանք չեն թողնվի: Միջազգային դիտորդների հետ փոխհարաբերությունների առնչությամբ պարոնայք Համբարձումյանն ու Ոսկանյանը տեղեկացրին, որ օրենքի առջեւ իրենք հավասար են եւ, անշուշտ, կհամագործակցեն, թեեւ ներկայանալու են անկախ հաշվետվություններով:

«Ընտրությունը քոնն է» ծրագիրը, որ ֆինանսավորվում է ԱՄՆ ժողովրդավարական ինստիտուտից, շնորհ ստանալու խնդրանքով դիմել է «Եվրասիա» հիմնադրամին, քանի որ նախատեսում է մեծածավալ քարոզչական ու բացատրական աշխատանքներ ընտրությունների նախօրեին՝ տեսահոլովակների թողարկում, հեռուստահաղորդումներ, թռուցիկների տպագրում եւ այլն:

Ինչպես նկատեց լրագրողներից մեկը, դիտորդական համակարգն էլ անթերի չէ. 4 հազար կամավորների շարքերը կարող են ներթափանցել եւ պատահական մարդիկ: Բացառված չէ, որ տեղական դիտորդները կախում ունենան տեղական հեղինակություններից, ինչն անպայման կանդրադառնա նրանց անաչառությանը:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

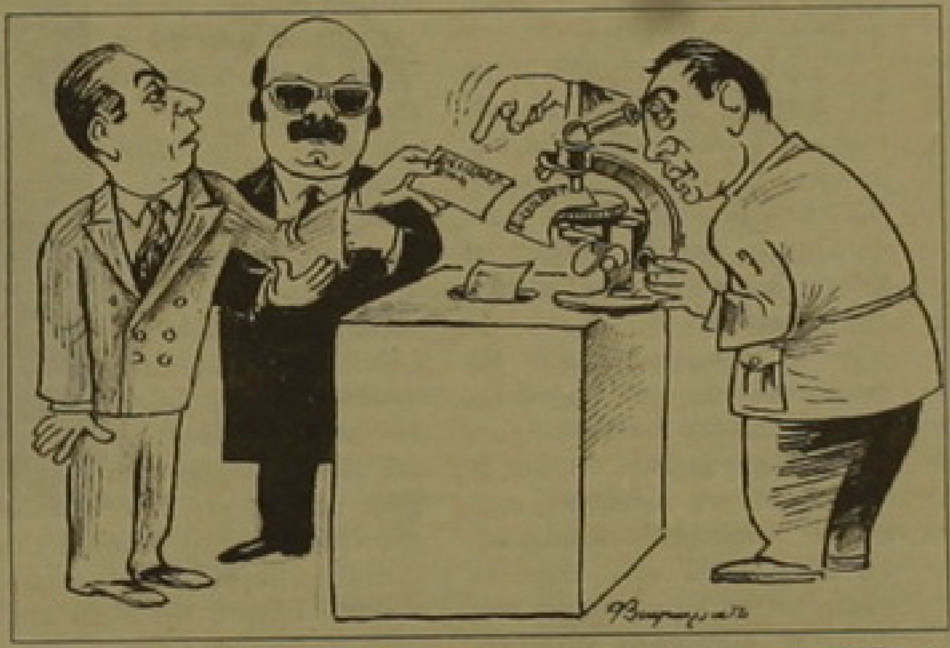

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Հայ կրթական հիմնարկության հերթական ծրագիրը՝ Լոռիում եւ Արցախում

Հայ կրթական հիմնարկությունը (ՀԿՀ), որ Միացյալ Նահանգներում հիմնադրվել է գրեթե 50 տարի առաջ՝ իր լուման ներդնելով հայապահպանության գործում, իսկ Հայաստանում գործունեությունն սկսել է 1988-ի ավերիչ երկրաշարժից հետո, դպրոցանպաստ նոր ծրագիր է նախաձեռնել Լոռիում եւ Արցախում: Այդ առնչությամբ երեկ կրթության նախարարությունում ճեպազրույցի հրավիրված լրագրողները տեղեկացան, որ ՀԿՀ վարչությունը 80 հազար դոլար է տրամադրել՝ 40 հազարական դոլարի դպրոցաշինական աշխատանքների համար: Ճեպազրույցին ներկա էին կրթության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը եւ կրթության փոխնախարարներ, ՀԿՀ վարչության անդամ Վարուժան Կոնդակչյանը, Լոռու փոխմարզպետ Դավիթ Լոքյանը, ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Մարտուն Մաթեւոսյանը, բյուրոյի Բեյրութի գրասենյակի պատասխանատու գործիչ Շահան Գանդահարյանը: Նախարարը, ներկայացնելով հիմնարկության գործունեությունը Հայաստանում (հրատարակչական աշխատանք, դպրոցական եւ բուհական կրթության ոլորտ) գոհունակություն հայտնեց հայրենիք-սփյուռք համագործակցության ընդլայնման առթիվ՝ ընդգծելով վերջինիս կոորդինացման անհրաժեշտությունը: Փոխադարձ համաձայնությամբ ՀԿՀ-ն, մասնավորապես, համաձայնել է «կենտրոնանալ» ոչ թե նոր դպրոցների շինարարության, այլ պակաս տեսանելի, բայց առավել արդյունավետ՝ դպրոցների ամրացման, վերանորոգման աշխատանքների վրա: Մայիսին ՀԿՀ մեծ պատվիրակություն կայցելի Հայաստան, որի ընթացքում ծրագրերը կկանոնակարգվեն եւ կհամաձայնեցվեն կրթության նախարարության հետ:

Պրն Կոնդակչյանն ընդհանուր գծերով ներկայացրեց հիմնարկության գործունեությունն ԱՄՆ-ում (մասնավորապես Հայաստանից արտագաղթած հայ ընտանիքների հայեցի կրթությունը կազմակերպելու կտրվածքով) եւ Հայաստանում: Միջոցներն արդյունավետ օգտագործելու համար, ասաց նա, նպատակահարմար է դպրոցների վերականգնման աշխատանքներում համայնքների ներկայացուցիչների (ծնողների) ներգրավումը, ինչը թույլ է տալիս մեկ դպրոց վերանորոգելու փոխարեն բարեկարգել մի քանիսը: Պրն Կոնդակչյանը լրագրողների ուշադրությունը հրավիրեց այն անտրամաբանական փաստի վրա, որ սփյուռքից Հայաստանի դպրոցների բարեկարգմանն ուղղվող միջոցները հարկվում են՝ հարվածելով ինչպես այդ միջոցների արդյունավետությանը, այնպես էլ նախաձեռնողների՝ Հայաստանում ծրագրեր իրականացնելու ցանկությանը:

(Մինչդեռ, հարկերից խուսափելու համար, կարելի էր այդ ծրագրերը իրականացնել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի խողովակով:-Խմբ.)

Լոռու փոխմարզպետը ողջունեց ՀԿՀ նախաձեռնությունը, որի շնորհիվ վայելուչ տեսք կբերվեն երկրաշարժից վնասված 5-6 դպրոցներ (մարզի 136 դպրոցներից 84-ը հիմնովին ավերված են կամ վնասված): Վերջին մեկ տարվա ընթացքում սփյուռքի աջակցությամբ ծավալված դպրոցաշինական աշխատանքների շնորհիվ, ըստ պրն Լոքյանի, տնակներում ծվարած 22 դպրոցների մոտ 10 հազար արդեն իսկ աշակերտներ վերադարձել են շենքեր: ՀԿՀ միջոցներով մասնավորապես վերականգնվել է Քարաձորի դպրոցը: Կարեւոր ներդրում ունի հունահայ գաղութը, որը 300 հազար դոլար է հատկացրել 9 դպրոցի շինարարության համար:

Կրթության նախարարն, ի հավելումն ասվածի, կարեւորեց դպրոցանպաստ ծրագրերում ծանրության կենտրոնը Երեւանից մարզեր տեղափոխելը, քանզի դժվարին ժամանակներ ապրող կրթահամակարգն առավել խոցելի է շրջաններում (հատկապես Արցախում), ուր դպրոցները տարրական գոյատեւման խնդրի առջեւ են կանգնած: «Դպրոցաշինությունը բոլորիս պարտքն է», ընդգծեց Լեւոն Մկրտչյանը:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԿԱՆԱԴԱ

Ցեղասպանության փաստը ժխտող հայտարարություններին որպես արձագանք

Կանադահայ համայնքի ՌԱԿ «Աբագա» ազգային, մշակութային եւ հասարակական շաբաթաթերթի մարտի 22-ի համարում զետեղված Կանադայում ՀՀ դեսպանության հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ մարտի 1-ին ՀՀ դեսպան Լեւոն Բարխուդարյանը հանդիպել է Կանադայի արտգործնախարարության Արեւելյան, Կենտրոնական եւ Հարավային Եվրոպայի բյուրոյի գլխավոր տնօրեն Ջեյմս Ռայթի հետ, վերջինիս խնդրանքով: Հանդիպման պատճառը ՀՀ դեսպանության ս. թ. փետրվարի 17-ի պաշտոնական նամակն է եղել՝ հասցեագրված Կանադայի արտգործնախարարությանը, որով դեսպանությունն իր մտահոգությունն էր հայտնել Կանադայի խորհրդարանում փետրվարի 15-ին մասնավոր նախաձեռնությամբ ներկայացված 1915-ի Հայոց ցեղասպանությունը պաշտոնապես ճանաչելու բանաձեւի քննարկումների ժամանակ Կանադայի արտգործնախարարի խորհրդարանական կապերի գծով քարտուղար Ջուլիան Ռիդի ելույթում արտահայտված ցեղասպանության փաստը ժխտող դրույթների առնչությամբ: Նամակում հարցադրում էր կատարվել, թե Ջ. Ռիդի տեսակետն արտացոլու՞մ է Կանադայի կառավարության պաշտոնական դիրքորոշումը Հայոց ցեղասպանության հարցում:

Կայացած հանդիպման ժամանակ, ըստ հաղորդագրության, ՀՀ դեսպանն իր մտահոգությունը ներկայացնելով՝ նշել է այն հանգամանքը, որ 1998-ի սեպտեմբերին կայացած ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայում Կանադան համահովանավորել է «Ցեղասպանության հանցագործության կանխման եւ պատժման մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի ընդունման 50-ամյակի կապակցությամբ Հայաստանի հեղինակությամբ ներկայացված բանաձեւը: Օգտվելով առիթից, դեսպան Բարխուդարյանը ներկայացրել է ՀՀ կառավարության դիրքորոշումն այդ հարցում: Ջեյմս Ռայթն ըմբռնումով մոտենալով հայկական կողմի տեսակետին, շեշտել է, որ կանադացիները խոնարհվում են հայկական ողբերգության անմեղ զոհերի հիշատակի առջեւ, եւ խոստացել է ջանքեր գործադրել ընդլայնելու երկխոսությունը Հայաստանի եւ Կանադայի հայ համայնքի հետ:

«Օրինաց երկիրը» խոստանում է խստապահանջ լինել

«Օրինաց երկիր» կուսակցությունը երեկ ԳԱԱ դահլիճ հրավիրված մի փոքր շրջանակի բացատրում էր, թե ընտրությունների ընթացքում կատարված օրինախախտումների համար ՀՀ քրեական օրենսգիրքը ինչ պատժամիջոցներ է նախատեսում: Սակայն կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը մոռանալով օրվա իր առաքելությունը՝ բացատրել օրենքում կատարված փոփոխությունները, անցավ զանգվածային լրատվամիջոցների տեղի ու դերի ճշտմանը: «Մենք կլինենք այն կուսակցությունը, որ դատարան կդիմի մամուլում որեւէ թեկնածուի կամ կուսակցության մասին զրպարտչական հրապարակումների հանդիպելիս», սպառնաց նա:

«Օրինաց երկրի» նախագահն արդեն իսկ հարկադրված էր առանց դատարանի օգնության, անձամբ հերքել սեփական կուսակցության մասին հրապարակումները: «Կուսակցությունը ՆԳ եւ ԱԱ նախարարի հետ կապ չունի, ով ինչ ուզում խոսում է, ով ինչ ուզում գրում է», հայտնեց նա:

Ուրախությամբ ենք արձանագրում պատգամավոր Արթուր Բաղդասարյանի մամուլի «զրպարտանքներին» դիմագրավելու եւ օրենքը պահպանելու մտադրությունը: Եվ ցավում ենք, որ 96 թ.-ի նախագահական ընտրությունների նախօրեին պրն Բաղդասարյանը նույնքան նախանձախնդրությամբ չվերաբերվեց զրպարտություններին: Ավելին, գործող նախագահի վարկանիշը փորձում էր բարձրացնել, մեղմ ասած, սոցիոլոգիական կասկածելի արդյունքներ հրապարակելով: Հիշեցնենք «Ազգի» աշխատակիցների անունից լրացված հարցաթերթիկները, որոնք հրապարակեց Արթուր Բաղդասարյանի ղեկավարած «Օրենք եւ իշխանություն» կազմակերպությունը:

Պրն Բաղդասարյանը մտահոգված էր նաեւ ընտրացուցակների հարցով եւ տեղեկացրեց, որ իրենց ուսումնասիրությունները պարզել են, որ ընտրողների 30-40 տոկոսը բացակայում է հանրապետությունից: Նա դիմեց համապատասխան մարմիններին միջոցներ ձեռնարկելու համար: Քննարկմանը մասնակցող ԿԸՀ նախագահ Խաչատուր Բեզիրջյանը բացատրեց, որ պարտավոր են ցուցակներում ընդգրկել տվյալ տարածքում հաշվառված անձանց, թեկուզեւ նրանք ընտրությունների ընթացքում բացակայում են բնակության վայրից: Միաժամանակ, զիջումներ են արվել հանրապետությունից դուրս գտնվող քաղաքացիներին բոլորին թույլատրվում է ցանկության դեպքում մասնակցել տեղերում կազմակերպվող քվեարկությանը:

Ս. Պ.

Երկրաշարժ Վանաձորի մերձակայքում

ՎԱՆԱՁՈՐ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ապրիլի 2-ին, ժամը 9-անց 19 րոպեին ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության Վանաձորի բաժանմունքի սարքերը գրանցել են երկրաշարժ 3 բալ ուժգնությամբ: Էպիկենտրոնը գտնվել է Վանաձորից հարավ-արեւմուտք, Սպիտակ եւ Վանաձոր քաղաքների միջեւ ընկած տարածքում:

Ավիացիոն իշխանությունները Մոնրեալում կմասնակցեն վարշավյան կոնվենցիայի վերանայմանը

Նախորդ շաբաթ Փարիզում տեղի է ունեցել ECAC-ի (Եվրոպական քաղաքացիական ավիացիայի կոնֆերանս) անդամ պետությունների ՔԱԳՎ պետերի հերթական՝ 105-րդ հանդիպումը, որին մասնակցել է նաեւ ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետ Իսահակ Սեյրանյանը: Քննարկվել են օդային երթեւեկության կառավարման, ավիացիոն անվտանգության շրջակա միջավայրին առնչվող հարցեր: Այս մասին տեղեկացանք ՔԱԳՎ տեղեկատվական կենտրոնից: Քննարկվել են նաեւ Մոնրեալում մայիսի 10-28-ը ICAO-ի (Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպություն) կողմից անցկացվելիք դիվանագիտական կոնֆերանսին ներկայացվող խնդիրներ, որը միտված է ուղեւորների նկատմամբ ավիաընկերությունների պարտավորությունները կարգավորող Վարշավյան կոնվենցիայի վերանայմանը եւ նոր ավիաընկերությունների պարտավորությունների շրջանակն ընդունող կոնվենցիայի ընդունմանը: Ըստ ՀՀ ՔԱԳՎ պետի, առաջնային են արբանյակային համակարգերի ներդրման եւ 2000 թ. սպասվող համակարգչային բարդություններից ազատման խնդիրները: Համաժողովի շրջանակներում պրն Սեյրանյանը հանդիպել է ICAO-ի եվրոպական գրասենյակի տնօրեն Քրիստիան Այզլի հետ: Կարեւորվել է ՀՀ օդային տարածքում ֆուսային համակարգի անցման անհրաժեշտությունը: Քննարկվել են նաեւ ICAO-ի խորհրդի նախագահ Ասադ Կոտայթի առաջիկայում Հայաստան կատարելիք այցի նախապատրաստական մանրամասները:

Ա. Ա.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

Տօնացոյց Հայաստանեայց առաքելական սուրբ եկեղեցու

4 ապրիլի

Յարութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի (Զատիկ)

Յիսուս Քրիստոսի հարության տոնին նախորդում է մեծ պահքը (պասը)։ Սա սկսվում է բուն Բարիկենդանից (մեծ պահքին նախորդող կիրակին) մինչեւ սուրբ Զատիկ։ Տեւում է 40 օր։ Այդ ընթացքում մարդիկ հրաժարվում են մսեղենից, կաթնեղենից, ձվից, ձկնեղենից։ Այդ օրերն ինքնամաքրման, զղջումի, ապաշխարության օրեր են։ Պահքի 40 օրերը հարգանք են եւ նմանություն Քրիստոսի՝ անապատում 40-օրյա մեկուսացմանը, ապաշխարանքին եւ աղոթքներին։

Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու լուսապայծառ հինգ տաղավար տոներից մեկն է Յիսուս Քրիստոսի հրաշափառ հարություն առնելու տոնը։ Շարժական տոն է։ Տոնում են գարնան գիշերահավասարից հետո, լիալուսնի հաջորդ կիրակի օրը։ Զատիկ բառը բազմաթիվ մեկնություններ ունի։ Առավել տրամաբանականը՝ զատիկ=զատվել=ազատվել=ելք, ելք գերեզմանից՝ հարություն։ Հայ ժողովրդի մեջ ընդունված է Քրիստոսի ծննդյան տոնը եւս Զատիկ անվանել՝ փոքր Զատիկ։ Հայոց եկեղեցին Քրիստոսի հարությունը տոնում է մեծ շուքով եւ հանդիսավորությամբ։ Եկեղեցիներում մեծ պատարագ է մատուցվում։ Այսօր ավագ շաբաթն է, Զատկի նախորդ օրը, որ կոչվում է ճրագալույց, այսինքն՝ ճրագ, մոմ վառել։ Այսօր մթնշաղին լուծվում է մեծ պասը։ Լուծվում է ձկով, ձվով, յուղով։ Խմում են գինի։ Հայոց մեջ ճրագալույցին ամեն մարդ լինում է իր տանը՝ գերդաստանի բոլոր անդամներով հավաքվելով ընթրիքի սեղանի շուրջ։

Ներկայացրեց
ՌՈՒԲԵՆ ԲԱՂԱՅԱՆԸ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Կարմիր ձու չարխափան

Գարնանային տոների շարքում Զատիկն առանձնանում է հեթանոսականի եւ քրիստոնեականի գեղեցիկ միահյուսմամբ. բնության զարթոնք եւ Քրիստոսի հարություն։ Մեծ պասի սկզբին տանտիկինները յոթ փետուր էին խրում սոխի, կարտոֆիլի կամ խնձորի գնդի մեջ (երբեմն դրանց մարդու կերպարանք տալով) եւ կախում առաստաղից։

Մեծ պասի այդ օրացույցը Հայաստանի շրջաններում տարբեր անուններ է ունեցել (ակլատիզ, ախելուծ, պասի պուլուլ եւ այլն)։ Ամեն կիրակի մի փետուր էին պոկում, վերջին փետուրը պոկելու կիրակին Զատկի օրն էր։ Զատկի նախօրեին Մեծ պասը հսկող ակլատիզը տնից դուրս էին գցում, իսկ որոշ գավառներում ակլատիզի ծլած սոխը, որին զորություն էր վերագրվում, գցում էին կերակրի, զատկական կրակի մեջ։ Որոշ տեղերում ակլատիզի սոխը գցում էին սերմացուի մեջ զորություն տալու նպատակով։

Զատկին հասարակական, երբեմն նաեւ անհատական մատաղ էր արվում։ Գառն օրհնվում էր «Կանոն գառին Զատկի եւ վարդավառի» տաղով։ Մատաղները հավանաբար նաեւ գյուղատնտեսության բոլոր ճյուղերի հաջողությունն ապահովելու նպատակով էին արվում։ Զանգեզուրում մատաղի արյան մեջ թաթախում էին բոշնու մի հաստ ճյուղ՝ վրան հյուսած բարակ ճյուղերով եւ տնկում էին արտում եւ այգում՝ հավատալով, որ բոշնու փայտի եւ Զատկի մատաղի արյան զորությունը պաշտպանելու է ամեն վտանգից եւ չար աչքից։

Պասն ավարտում (լուծում) էին ձու ուտելով. Ջավախքում ուտելուց առաջ դուրս էին գալիս, նայում արեւին, որ «արեւով ուտեն»։ Զատկի ձուն ներկում էին կարմիր, ուստի շատերն ակնկալում էին, որ Զատկին հավերը կարմիր ձու են ածելու։

Սուրբ Հարության գիշերը ծնվողին «եղունգ աշելու» շնորհքով օժտված էին համարում։ Նորածնի հայրը խսկույն մի գառ էր մատաղում, որի թիակները պահում էր, որպեսզի նորածինը մեծանալով նայի աջ թիակին եւ տեսնի կորած եւ գողացած իրերի տեղը։ Քահանան յուրաքանչյուր տուն օրհնում էր, որպեսզի առատություն լինի. յուրաքանչյուր տան «տուն» բաժնում խոնչի վրա դրված էր լինում թթխմոր, աղ, խունկ, հացահատիկ, ջուր, իսկ խոնչի տակ՝ ձու եւ այլն։ Այնուհետեւ գնում էին միմյանց տուն՝ Զատիկը շնորհավորելու «Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց» եւ «Օրհնյալ է հարությունն Քրիստոսի» միմյանց ասելով։ Զատիկը շնորհավորելուց հետո խումբ-խումբ հավաքվում էին կտուրներում եւ ձվախաղ սկսում (մանավանդ երիտասարդները եւ երեխաները)։ Սկզբում խփում էին սուր ծայրով, ապա կոտրված ծայրը շրջում էին, եւ խփողը խփում էր բութ ծայրին։ Երկու ծայրերից կոտրված ձուն տանում էր հաղթողը։ Շատերը խաղի ընթացքում դույլերով ձու էին տանում։

Ինչպես մյուս տոների ժամանակ, Զատկին էլ նշանված աղջկան սկեսրանց տնից նվեր էին ուղարկում։ Զանգեզուրում կարմիր ձու, միրգ եւ յուղով հաց, ինչպես նաեւ ճակատը ներկած եւ վզին կարմիր շոր կապած գառ էին ուղարկում հարսնացուի տուն։ Ջավախքում պատարագի ժամանակ նշանված աղջիկների ծնոցը ձվի վրա ամրացված մոմ էին տալիս, որի վրա էլ չորս մոմ էր ամրացված լինում։

Զատկին հաջորդող երկուշաբթի օրը գնում էին գերեզմանները՝ ամեն տեսակ կերակուր եւ գինի վերցնելով։ Ուտելիքի մնացորդները թողնում էին գերեզմաններում՝ աղքատների համար։ Հաջորդ կիրակին կոչվում էր կրկնազատիկ (կանաչ կիրակի)։ Այդ օրը գնում էին մերձակա սրբատեղիները, որտեղ տեղի էին ունենում մատաղ, պարեր, մրցություններ, ձվախաղեր եւ այլն։ Նրանք, ովքեր կրկնազատկին խաչ չէին գնացել, գնում էին հաջորդ կիրակի, որը կոչվում էր կարմիր կիրակի։ Իրենց հետ տանում էին ալյուր եւ զույգ ձու, մոմ։ Զատիկը տեղի է ունենում բնության վերջնական հարությունից հետո եւ կարծես բնության հետ հարություն են առնում նաեւ բոլոր խաչերը, որոնց օգնությանն են դիմում։ Զատկից մինչեւ Համբարձում, երեկոյան ժամերգությունից հետո կանայք չէին գործում, որպեսզի «հավկուր» չլինեն, այսինքն՝ չզրկվեն արեւը մայր մտնելուց հետո տեսնելու կարողությունից։

Մինչեւ Համբարձում ամեն կիրակի դուրս էին գալիս գյուղի կանաչ շրջակայքը երգի ու պարի։

Զատկի կրակը վառում էին Տեառնընդառաջից մնացած ածուխով եւ խանձված փայտով։ Մեծ պասը վերջացել է, եւ մարդիկ բարձր տրամադրությամբ բոլորում են սեղանի շուրջ։ Սեղանին դնում են խաշած եւ խորոված գառան մսից եւ կանաչեղենից պատրաստված կերակուրներ, որից եւ թռչունների միս, ձկնեղեն, միրգ եւ կարմիր գինի։

Վերջին տարիներին մեզ մոտ Զատկին ձվերը գունավոր թղթերով «փնջում», զարդարում են։ Հնում ձուն նաեւ չարխափան նշանակություն է ունեցել, «փնջած» ձվերն աչքահուլունքի դեր են կատարել։ Այժմ նման նախշուն ձվերը հայտնվում են հիմնականում Զատկին։

Ա. Ա.

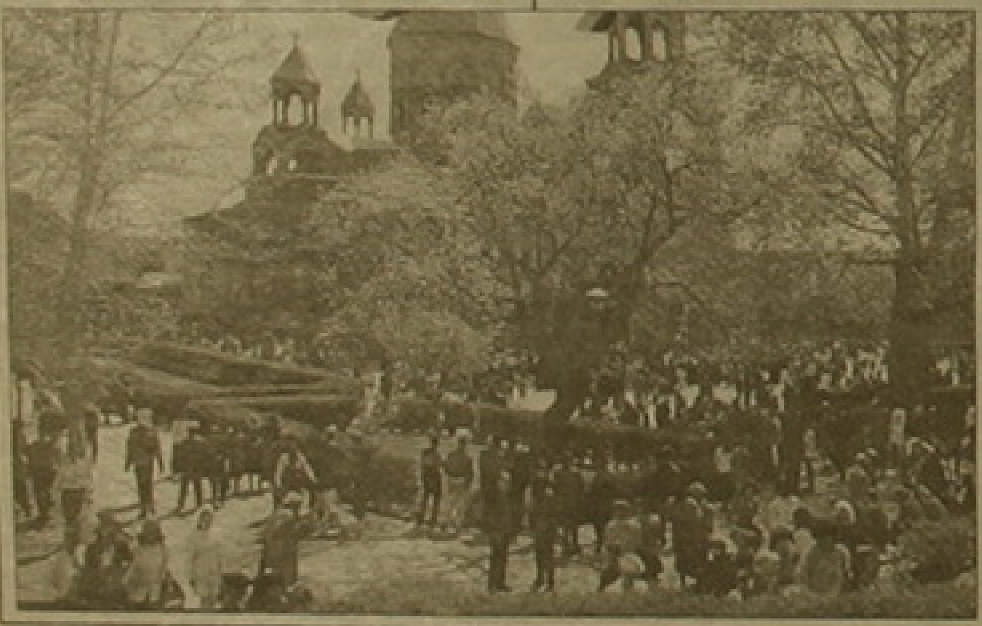

Մարդկային առեղծվածներ. Հայը, որ աշխարհ էր զարմացնում

...Անգլիական շոգենավը Իզմիրի նավահանգստում բարձրացրեց խարիսխը եւ ուղղվեց դեպի Ալեքսանդրիա։ 1920 թ. սառնաշունչ մի առավոտ էր։ Ծովի ալիքները խփում էին նավակողերին եւ փշրվում։ Տախտակամածին կանգնած տասնյոթամյա երիտասարդն ասես չէր զգում ցրտի սառնությունը։ Նա մտահոգ նայում էր ծովին։ Քիչ առաջ զինվորները, կատարելով Հունաստանի գրավման ուժերի (պաշտպանության նախարարության) ընդհանուր հրամանատար Պապուլասի հրամանը, Իզմիրից արտաքսեցին Թահրա անունով այս երիտասարդին։ Հունական զորքերի ընդհանուր հրամանատարը զայրանալու պատճառ իսկապես ուներ։ Այս ջահելը, որի բեղ-մորուքը նոր-նոր էր ընձյուղվում, հզոր զորավարին պարտություն էր կանխագուշակել՝ գլխավոր ճակատամարտից առաջ։ Իզմիրում հունական բանակի բարձրագույն կոմիսար Սթերիադիսը Պապուլասին խորհուրդ էր տվել հրաժարվել ճակատամարտից, որովհետեւ անվերապահ հավատում էր Թահրայի կանխագուշակություններին։ Մի քանի ամիս առաջ, հրապարակային ելույթի ժամանակ, որին ներկա էր Սթերիադիսը, Թահրան, կամ ինչպես նրան սկսել էին հարգանքով կոչել՝ Թահրա բեյը, հարյուրավոր մարդկանց ներկայությամբ հայտնել էր մինչ այդ իրեն բոլորովին անծանոթ բարձրաստիճան նախկին մի կղերականի գաղտնիքը, զարմանք պատճառելով վերջինիս։ Սթերիադիսը իր մոտ էր վերցրել տղային եւ միշտ հետեւում էր նրա կանխագուշակություններին, որոնք անխտիր իրականանում էին։

Ո՞վ էր Թահրան եւ ինչպե՞ս էր հասել Իզմիր...

...Գրիգոր Թորոս Գալֆայանը (որը հետո պետք է մի ուրիշ անուն վերցներ՝ Թահրա) ծնվել է 1903 թ. Գասըգյուղում (Թուրքիա)։ Դեռ յոթ ամսական չկար, երբ կորցրեց մորը, եւ փոքրիկ երեխայի խնամքն ստանձնեց մորեղբայրը։ Հազիվ յոթ տարեկան նա մեծ հմտություններ էր ցուցաբերում առարկաներն իրեն ձգելու մեջ։ Տասնչորս տարեկանում նա սիրահարվում է Զարուհի անունով մի աղջկա եւ խելահեղ քայլի դիմում. փախցնում է դեռատի աղջկան եւ տանում Գարթալ։ Պատանի սիրահարների համար դժվար էր ապրուստի միջոցներ գտնելը։ Ուստի Գրիգորը Գարթալի սրճարաններում ձեռնածություններ էր անում եւ փոքրիկ գումարներ վաստակում։ Սակայն տղայի մորեղբայրը գտնում է նրանց, իրարից բաժանում Գրիգորին ու Զարուհուն։

Միրհացի մի արաբի ջանքերով Գրիգորն ընդունվում է Պոլսի բժշկական վարժարան։ Բայց տղային ավելի շատ գաղտնի գիտությունները էին հետաքրքրում։ Նա թողնում է վարժարանը եւ համաշխարհային առաջին պատերազմի ավարտից հետո Սկյուտարում, Թեփեի թատրոնում հիպնոսացման փորձեր անում։ Համընդհանուր ճանաչման է արժանանում այն ժամանակ, երբ հիպնոսելով քնեցնում է հայտնի մարդկանցից մեկին՝ շեյխ Աբդուլ Վեհաբին...

...Իզմիրից հետո Գրիգոր Գալֆայանը կարճ ժամանակով հանգրվան է գտնում Մալթայում, ապա Ալեքսանդրիայում։ Երիտասարդը երազում էր լինել Արեւելքում, ծանոթանալ անսովոր, գերմարդկային ունակությունների տեր անձանց հետ։ Սակայն նաեւ չէր շտապում նրանց մոտ հասնել ձեռնունայն, սոսկ որպես միամիտ աշակերտ։

Եգիպտոսում նա բավականաչափ գրականություն գտավ, որի շնորհիվ հասու եղավ ոչ միայն սովորական աճպարարությունների գաղտնիքներին, այլեւ լրջորեն ուսումնասիրեց եգիպտական «գաղտնի գրականությունը», ուշադրությամբ կարդաց գերբնական տարերքների մասին պատմող գրքերը։ Այնուհետեւ նա անցավ Հնդկաստան։ Այստեղ արդեն ուսումնասիրելու շատ բան կար։ Վեդաները, Բհագավադ-գիտան, հին հնդկական գրականության ընտիր գործերը հարստացնում էին երիտասարդի մտահորիզոնը։ Ամեն դեպքում նա փորձում էր զերծ մնալ սովորական աճպարարի կամ հիպնոսողի ի վերուստ տրված շնորհը գործադրելուց։ Նա ավելի խորհրդավոր դռներ էր փորձում բացել։

Անգլիացի ճանապարհորդներից մեկը, ոմն Ջասպեր Ռեյդ, որը Հնդկաստանում ուսումնասիրում էր ժողովրդական հավատալիքներն ու սովորությունները, իր հուշագրությունների տետրում այսպիսի գրառումներ է թողել. «Այստեղ ես հանդիպեցի մի արաբի՝ Թահրա բեյին, որը կարողանում է կանխագուշակել մարդկանց ապագան։ Դա շառլատանություն կլիներ, եթե այս Թահրա բեյը ամենայն մանրամասնությամբ չնկարագրեր իրեն բոլորովին անծանոթ մարդկանց անցյալը, այնպիսի տեղեկություններ չհաղորդեր, որոնց մասին ինքն իմանալ չէր կարող։ Ես համոզվեցի իմ օրինակով, երբ նա իմ մասին այնպիսի մանրամասներ պատմեց, որոնք ինձանից բացի գիտեին միայն մեկ-երկու մարդ, այն էլ իմ հայրենիքում՝ Անգլիայում... Այս մարդը պարզապես ապշեցնում է...»։

...72 տարեկանում, 1975 թ. մահացած Գրիգոր Թորոս Գալֆայանի կամ Թահրա բեյի մասին շատ քիչ եւ հակասական տեղեկություններ են պահպանվել (լրագրային մի քանի հոդված եւ պոլսահայ գրող Հրանտ Գուրատյանի «Ֆաքիր Թահրա բեյի զարմանահրաշ գործերը» գիրքը, որը հրատարակվել է 1926 թվականին)։ Առավել ճշգրիտ կարելի է համարել նրա մտերիմ բարեկամ Ալբեր Թեմիրյանի հուշագրությունները, որոնք միայն վերջերս են հրապարակ եկել։ Հույս ունենանք, որ նոր, հավաստի փաստեր կգտնվեն եւ կլրացնեն այն մարդու կերպարը, որը հինգ տասնամյակ զբաղեցնում էր միջազգային հանրային կարծիքն ու բժշկագիտական միտքը։

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Լիբանանի քաղաքական կյանքում վերջին օրերին շարունակում է գերիշխող մնալ նավթի նախկին նախարար Շահե Պարսումյանի առանձնակի խոշոր չափերով կաշառակերության սկանդալը: Այս սկանդալն արդեն իր հետքերն է թողել ՀՅԴ Լիբանանի ղեկավար կառույցների վրա: Նախկին նախարարը մի ժամանակ համարվում էր ՀՅԴ Լիբանանի ղեկավար կազմի հովանավորյալ, ինչպես նաեւ, որ հատկանշական է, նրանց համակիրներ, ապա վերջերս կազմված կառավարության կազմում ընդգրկված միակ հայ նախարարը ոչ դաշնակցական, ՀԲԸՄ-ի անդամ Արթուր Նազարյանն է:

«Դեյլի ստար»-ի մեկնաբանը հայտնում է, որ թեեւ Շահե Պարսումյանը ՀՅԴ-ի ղեկավարներից չէր, նա Նանյանի մորաքրոջ որդին է: Հավանական է համարվում, որ այս նշանակումը երկրի նախագահին ու վարչապետին հուշել է նույնինքն Ս. Հովնանյանը, որը գլխավորում է հայկական բլոկը խորհրդարանում:

Լիբանանյան թերթի աշխատակիցը գտնում է, որ Շահե Պարսումյա-

ՍԿԱՆԴԱԼ

Հայկական կաշառակերություն նաեւ օտար երկրում

մանի ու ՀՅԴ Բյուրոյի հարաբերությունների վրա: Սակայն, լիբանանյան անգլերեն «Դեյլի ստար» ազդեցիկ օրաթերթի հոդվածագիր Մայքլ Դիկը թերթի մարտի 25-ի համարում լույս տեսած հոդվածում հայտնում է, որ այս սկանդալը դեռ երկար է իր ազդեցությունն ունենալու ոչ միայն ՀՅԴ-ի ու Լիբանանի հայ համայնքի, այլեւ ամբողջ երկրի վրա: Դիկի ասելով, Շ. Պարսումյանի ամբաստանումն ու ձերբակալումը ցնցել է ՀՅԴ Լիբանանի շարքերը: Դրա ապացույցն է մարտի կեսերին ՀՅԴ Լիբանանի Կենտրոնական կոմիտեի ցրումը ՀՅԴ Բյուրոյի կողմից: Հավաստի աղբյուրների հղելով իր տեղեկատվությունը, Դիկը հայտնում է, որ այս սկանդալը կարող է ճակատագրական լինել երկրի հաջորդ տարի կայանալիք ընտրություններում ՀՅԴ-ի արդեն խարխլված դիրքերի համար: Բանն այն է, որ մինչեւ 90-ականների սկիզբը խորհրդարանում հայկական աթոռների վրա տիրություն հաստատած ՀՅԴ-ն 1996 թ.-ի ընտրություններում արդեն կորցրել է 7 աթոռներից 3-ի նկատմամբ իր հակակշիռը: Ավելին, լիբանանյան կառավարություններում ներկայացվող հայ համայնքի 1-2 նախարարները եթե ընդհանրապես եղել են ՀՅԴ անդամներ կամ համակիրներ, ապա վերջերս կազմված կառավարության կազմում ընդգրկված միակ հայ նախարարը ոչ դաշնակցական, ՀԲԸՄ-ի անդամ Արթուր Նազարյանն է:

սակայն քաղաքական եւ ֆինանսական օժանդակություն էր հասկացնում կուսակցության Հակոբ Բագրատունու գլխավորած թեւին. վերջինս ՀՅԴ Լիբանանի ներքաղաքական հարաբերությունների պատասխանատուն էր վերջին տարիներին:

Լիբանանյան թերթը հայտնում է, որ ՀՅԴ երկու թեւերի միջեւ կոմպրոմիսի արդյունքով էր կազմվել լուծարված Կենտրոնական կոմիտեն: Կոմպրոմիսն այն էր, որ կոմիտեն գլխավորելու էր ատամնաբույժ (ներկայումս Լիբանանի խորհրդարանի պատգամավոր) Սեպուհ Հովնանյանը, իսկ Հակոբ Բագրատունին լինելու էր կոմիտեի ոչ պաշտոնական խոսնակը: Սակայն, ներկուսակցական պայքարը նորից բռնկվեց 1996 թ.-ին, երբ խորհրդարանական ընտրություններում Մեթնի (Լեռնալիբանան) ընտրատարածքում ՀՅԴ-ի կողմից թեկնածու առաջադրվեց Ս. Հովնանյանը Շ. Պարսումյանի փոխարեն: Որպես վրեժ, Շ. Պարսումյանն սկսեց անվերապահորեն օժանդակել Հակոբ Բագրատունու թեւին:

Թերթը պատահականություն չի համարում նաեւ այն, որ նոր կառավարության միակ հայ նախարարը Արթուր Նազարյանը, Սեպուհ Հովնանյանի շուրջ ծագած սկանդալն իր անդրադարձն է ունենալու այս տարվա դեկտեմբերին նախատեսված Բյուրոյի ընտրությունների վրա:

Հայտնենք, որ Շահե Պարսումյանն ամբաստանված է 800 մլն դոլար արժողությամբ նավթի ներածման գործարքներում խաբեբայությունների միջոցով մեծ գումարներ շորթելու մեջ: Նա ամբաստանված է նաեւ պետական հասկացումների ոչ ճիշտ օգտագործման, իշխանության չարաշահման մեղադրանքներով: Պարսումյանի հետ կալանված են չորս բարձրաստիճան պատասխանատուներ, բարեբախտաբար ոչ հայ: Ավելացնենք, որ Շ. Պարսումյանը մասնագիտությամբ իրավաբան է, անցյալ տարի իշխանափոխությունից հետո ՀՅԴ պատվիրակության կազմում մայիսին այցելեց Հայաստան եւ ընդունվեց Հայաստանի պետական բարձրաստիճան այրերի կողմից:

Շ. Պարսումյանի կաշառակերության սկանդալը զգալի վնաս է հասցրել լիբանանահայ գաղթօջախի վարկին տեղացի արաբների աչքում: Հայերը Լիբանանում միշտ էլ հարգված են եղել իրենց պարկեշտությամբ, քաղաքական օրինակելիությամբ:

ԳԵՒՈՐԳ ՅԱԶԸՃԵԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ռազմական գործողությունը ԱՄՆ-ի վրա կարող է միլիարդավոր դոլարներ նստել

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Հարավսլավիայում ռազմական գործողությունը ԱՄՆ-ի վրա կարող է միլիարդավոր դոլարներ նստել: Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետության դեմ ՆԱՏՕ-ի ռազմարշավին նման արժեքային գնահատական են տալիս Միացյալ Նահանգների Կոնգրեսի աշխատակազմի տնտեսագետները, ինչպես նաեւ ֆինանսական հարցերով անկախ փորձագետներ: «Իրական բյուջետային հարցը, որը ծագել է գործողությունից հետո, այն է, թե որքան դրամ է հարկավոր ռազմահանդերձանքի պաշարները համալրելու համար», ասել է ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի Հետազոտական ծառայության փորձագետ Սթիվ Դեգետը: Եթե ուղղորդման լազերային համակարգով ավիացիոն ռումբերը բավականին էժան են՝ յուրաքանչյուրը 40 հազար դոլար, ապա ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի յուրաքանչյուր «Թոմահավկը» եւ յուրաքանչյուր թեւավոր հրթիռը միջին հաշվով արժեն 1 միլիոն դոլար: Թանկ կարող է նստել ԱՄՆ-ի այն 4000 զինծառայողների ֆինանսավորումը, որոնք պետք է մտնեն Կոսովոյում խաղաղության պահպանման՝ ՆԱՏՕ-ի ուժերի կազմի մեջ: Ըստ գնահատումների, նրանց համար հարկ կլինի ամեն տարի ծախսել 1 միլիարդ դոլար:

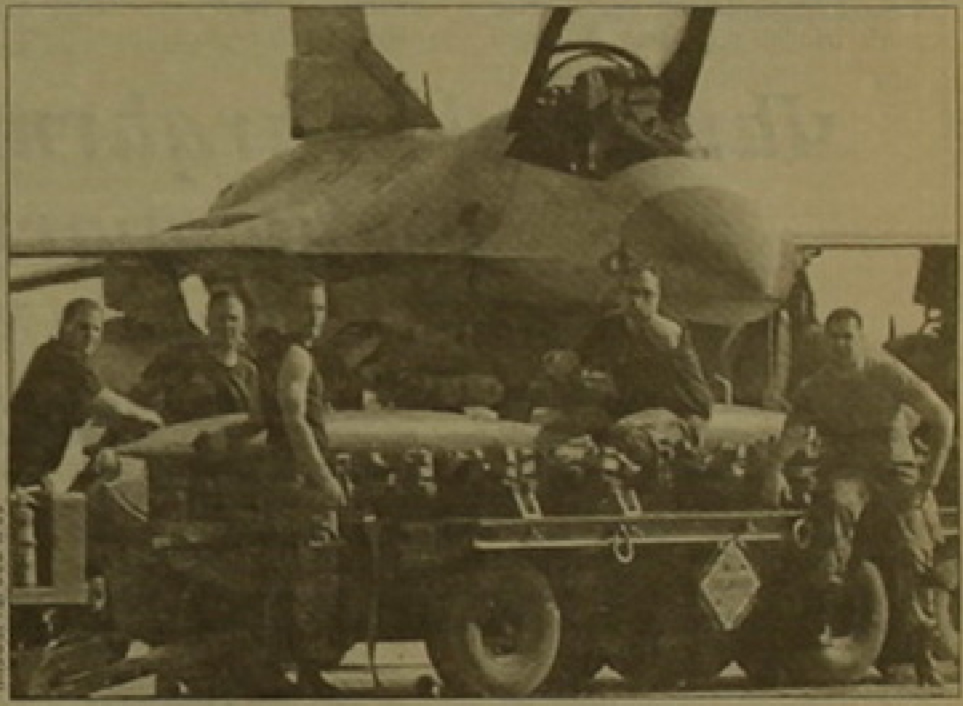

Հարավսլավիայի դեմ ՆԱՏՕ-ի օդային ռազմարշավն իրականացվում է գրեթե բացարձակապես ԱՄՆ-ի ուժերով, ուստի եւ միայն մեծ պայմանականությամբ կարող է համարվել «միջազգային»: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այս մասին Պենտագոնի աղբյուրներից հայտնի է դարձել Էյ Բի Սի հեռուստաընկերությանը: «Չնայած դա որպես զանգվածային կոլեկտիվ ջանքեր պատկերելու անդուլ փորձերին, ընդգծել է նա, հարվածների մինչեւ 90 տոկոսը հասցվում է ամերիկյան ինքնաթիռներից եւ ռազմանավերից»:

«Իտալական Դելորը» Եվրահանձնաժողովի նախագահի պաշտոնում

Երբ 1995 թ. Ռոմանո Պրոդին մուտք գործեց քաղաքական ասպարեզ, լրագրողներից շատերը խորաթափանց նրան անվանեցին «Իտալական Դելոր», նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ բոլոնիացի պրոֆեսոր Պրոդին ընդհանուր գծեր ունի Եվրահանձնաժողովի այն ժամանակվա նախագահ Ժակ Դելորի հետ: Խոսքը մասնավորապես Պրոդիի համոզված կաթոլիկ լինելու, սոցիալական հարցերին մեծ կարեւորություն տալու, կենտրոնամետ ընտրազանգվածի քվեները ձախ կոալիցիայի կողմը գրավելու կարողության մասին էր: Բացի դրանից, Ժակ Դելորի նման Պրոդին եւս սիրում էր հեծանիվ քշել: Ժամանակի ընթացքում համեմատությունն ավելի ու ավելի հավաստի դարձավ: Իսկ օրերս Ռոմանո Պրոդին նշանակվեց Եվրահանձնաժողովի նախագահի թափուր պաշտոնում, քանզի հանձնաժողովը լրիվ կազմով հրաժարական էր տվել իրեն ուղղված չարաշահումների ու վատնումների մեղադրանքներից հետո:

Ռոմանո Պրոդին ծնվել է 1939 թ. Ռեջիո Նելլ՛Էմիլիայում, ճարտարագետի ընտանիքում: Մասնագիտությամբ տնտեսագետ է, Լոնդոնի հեղինակավոր տնտեսագիտական ինստիտուտի դիփլոմներ եւ Հարվարդի համալսարանի հրավիրյալ դասախոս: 1970-ական թթ. վերջերին Պրոդին արդյունաբերության նախարար դարձավ Ջուլիո Անդրեոտիի վարչապետության օրոք: Իր կարիերայի մեծ մասը Պրոդին անցկացրել է որպես պետական ծառայող: Երկու անգամ ընտրվել է Իտալիայի պետական «Իրի» խոշոր ձեռնարկության նախագահ, որն զբաղվում էր բազմաթիվ ոլորտներով՝ օդագնացությունից մինչեւ սննդարդյունաբերություն: Պրոդին կարողացավ բարելավել ձեռնարկության բագաստական հաշվեկշիռը: 1995 թ. նա ուժերը փորձեց քաղաքական ասպարեզում: Նրա լույս ընծայած ծրագիրը շարժեց քաղաքական ուժերի հետաքրքրությունը: Արդեն այն ժամանակ Պրոդիի վարչապետությունը համարվում էր Իտալիայում սկսված «Մաքուր ձեռքեր» գործողության հետեւանքով քաղաքական գործիչների մաքրագործման հնարավոր այլընտրանք: 1996 թ. վարչապետության համար ծավալված պայքարում Ռոմանո Պրոդիի ախոյանը հայտնի ձեռնարկատեր Սիլվիո Բեռլուսկոնին էր: Վերջինս զբոսնում էր ուղղաթիռով, ուներ հոլիվուդյան տիպի առանձնատներ, հեռուստաընկերություններ եւ հայտնի էր իր հարստությամբ: Մինչդեռ «պրոֆեսոր» Պրոդին երթեւեկում էր ավտոբուսով, ազգային պարզ ճաշատեսակների սիրահար էր եւ աչքի էր ընկնում քաղաքական զուսպ ու չափավոր, գրեթե մանկավարժական արտահայտություններով: Ի վերջո, վարչապետ ընտրվեց Պրոդին, կազմելով ձախ կենտրոնամետ կառավարություն:

Այն ժամանակ քչերն էին հավատում, թե Իտալիան իր տնտեսական բավական ծանր վիճակի պատճառով մուտք կգործի եվրոյի գոտի: Բայց Ռոմանո Պրոդին իսկական սխրանք գործեց: Նա իր տնտեսական քաղաքականությամբ ոչ միայն մաստչելի դարձրեց եվրոյի գոտին, այլեւ երկուսուկես տարվա ընթացքում կարողացավ սանձել անկառավարելի համարվող խորհրդարանական մեծամասնությանը: Ինչպես նշում է «Պուեն» հանդեսը, Պրոդին բացահայտորեն եվրոպամետ անձնավորություն է, վարժ խոսում է անգլերեն եւ ֆրանսերեն, հիանալի հարաբերություններ ունի Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Տոնի Բլերի եւ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ: Վերջերս Իտալիայում տեղի ունեցած «պալատական հեղաշրջումից» հետո քիչ էր մնացել Պրոդին դուրս մղվեր քաղաքական ասպարեզից: Բայց նա հիմնեց ձախ ժողովրդավարների հանդեպ ընդդիմադիր տրամադրված կուսակցություն: Վարչապետ Մասիմո դ՛Ալեման փորձեց սիրաշահել Պրոդիին, նրա թեկնածությունն առաջարկելով Եվրահանձնաժողովի նախագահի պաշտոնում: Ի զարմանս ամենքի, Տոնի Բլերը խանդավառությամբ ընդունեց այդ առաջարկը: Ֆրանսիան բնավ չառարկեց, իսկ Գերմանիան միացավ նրանց: Կոսովոյի ճգնաժամը սառեցրեց իսպանացի Խավիեր Սոլանայի թեկնածությունը, որը ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարն է: Այնպես որ Ռոմանո Պրոդին հանգիստ ընտրվեց Եվրահանձնաժողովի նախագահ, մի կողմ թողեց ազգային գործերը եւ Բրյուսել թռավ, ակնարկելով, որ չի կարելի հրաժարվել նման պաշտոնից:

Գ. Ք.

ԱՄՆ-ը դեմ է «Ությակի» հանդիպում անցկացնելուն

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Միացյալ Նահանգները չի պաշտպանում «մեծ ությակի» երկրների արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների ղեկավարների արտահերթ հանդիպում գումարելու վերաբերյալ Ռուսաստանի նախագահի նախաձեռնությունը Կոսովոյի շուրջ խնդրի կարգավորումը քննարկելու համար: «Մենք համոզված չենք, որ նման կարգի արտահերթ հանդիպումները հարմար տեղ են Կոսովոյի շուրջ բանակցեծների համար», -հինգշաբթի օրը լրագրողների համար կայացած ճեպազրույցում հայտարարել է ԱՄՆ-ի պետդեպարտամենտի պաշտոնական ներկայացուցիչ Ջեյմս Ռուբինը: Նշելով, որ ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթը եւ ՌԴ արտգործնախարար Իգոր Իվանովը վերջին երկու օրվա ընթացքում երկու անգամ զրուցել են հեռախոսով, Ռուբինն ընդգծել է, որ «ՆԱՏՕ-ի ռմբակոծությունները դադարեցնելու հիմքերը լավ հայտնի են»:

Քլինթոնը՝ աֆղանուհիների պաշտպան

ԱԲՈՒ ԴԱԲԻ, 2 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թալիբների վարչակազմի արտաքին գործերի նախարարությունը սուր քննադատության է ենթարկել ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնին՝ Աֆղանստանում կանանց դրության մասին նրա արած արտահայտությունների համար: ԱՄՆ-ի կանանց կազմակերպություններից մեկի հավաքին հղված ուղերձում նախագահ Քլինթոնը հանդես է եկել աֆղանցի կանանց իրավունքների պաշտպանությամբ: Նա նախազգուշացրել է, թե ԱՄՆ-ը չի ճանաչի թալիբների վարչակարգը, քանի դեռ նրանք կշարունակեն ճնշել թույլ սեռին: Թալիբները Քլինթոնի հայտարարությունը համարել են միջամտություն Աֆղանստանի ներքին գործերին եւ բռնակալական ելույթ նրա իսլամական մշակույթի դեմ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

մշակույթ

Վերքերով եւ երգերով անցած ճանապարհ

Մկրտիչ Սարգսյան-75

ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակման վարչության ցուցասրահ-դահլիճում մարտի 31-ին տեղի ունեցավ հանդիպում ՀՀ մշակույթի վաստակավոր գործիչ, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր, բանաստեղծ-արձակագիր Մկրտիչ Սարգսյանի եւ սիրված գեղանկարիչ, «Ժողովուրդների բարեկամության» շքանշանակիր Հենրիկ Սիրավյանի հետ: Ակադեմիկոսներ Սիլվա Կապուտիկյանը, Արամ Գրիգորյանը, ժողովրդական արտիստ Վարդուհի Վարդերեսյանը, պրոֆ. Սեւակ Արզումանյանը, Արմեն Հովհաննիսյանը, Հենրիկ Իգիթյանը, բազմաթիվ այլ գրողներ եւ մշակույթի գործիչներ շնորհավորեցին Մ. Սարգսյանին եւ Հ. Սիրավյանին իրենց ծննդյան հոբելյանների առթիվ եւ ցանկացան ստեղծագործական հաջողություններ, երկար տարիների կյանք եւ արեւշատություն:

Մեծ հայրենականի պատմության էջերում իր անունն է արձանագրել Երրորդ ուկրաինական ռազմաճակատի 6-րդ կարմրադրոշ հրաձգային դիվիզիայի հրաձգային դասակի, ապա վաշտի հրամանատար, շտաբի պետ, գվարդիայի լեյտենանտ Մկրտիչ Դիվինի Սարգսյանը: Ծննդով (21 մարտի, որոշ աղբյուրներում՝ 2 մայիսի 1924 թ.) նա ախալքալաքցի է: 1941-ին ավարտել է միջնակարգը, 1942-ին զորակոչվել: Մախաչկալայի հետեւակային ուսումնարանում նախնական զինվորական պատրաստություն ստանալուց հետո մեկնել է գործող բանակ առաջին գիծ: 1943 թվականին առաջին անգամ 18-ամյա Սարգսյանը խոցվեց թշնամու ականից: Դա պատահեց Ուկրաինայում Սոֆիեւկա գյուղն ազատագրելիս: Նրա ռազմի ճանապարհը հասավ Ռումինիա, որտեղ 1944-ի դեկտեմբերին, Յասիի համար ծավալված մարտերում, գումարտակի շտաբի պետ Սարգսյանը երկրորդ հարվածն ստացավ թշնամուց: Վիրավոր աջ ձեռքը սեղմած շինելի թեւքում, նա շարունակեց մարտը: Ռազմադաշտում ցուցաբերած խիզախության եւ անվեհերության համար գվարդիայի լեյտենանտ, 20-ամյա Մկրտիչ Սարգսյանն արժանացավ Հայրենական մեծ պատերազմի երկրորդ աստիճանի եւ Կարմիր աստղ շքանշանների ու մեդալների:

Կարդում ես Մ. Սարգսյանի «Զինվորներ եւ սիրահարներ», «Որոշել եմ սպանել պատերազմը», «Խաղաղություն պատերազմից առաջ», «Չմակարդվող արյուն», «Կանգառ նահանջի ճանապարհին» ստեղծագործությունները, վեպերը, վիպակներն ու պատմվածքները եւ զգում, որ Մեծ հայրենականից թեեւ մի քանի տասնյակ տարիներ են անցել, հին վերքերը սպիացել են, բայց պատերազմի ցավը ծխի պես պալան-պալան բարձրանում է նախկին զինվորի երկերից եւ հուշում, որ կյանքում ամենաթանկը մարդն է, հողը եւ խաղաղությունը: Մի՞թե հողի, մարդու, խաղաղության եւ սիրո զովք չեն «Գեսակ», «Կարոտի երգ», եւ «Աստղաբույլ» բանաստեղծական ժողովածուները:

1963 թ. Մկրտիչ Սարգսյանն ընթերցողին ներկայացավ «Կյանքը կրակի տակ», 1967 թ. «Ճակատագրով դատապարտվածները», 1970 թ. «Սերժանտ Կարոն», իսկ 1985 թ. «Չմակարդվող արյուն» գրքերով: Այս երկերի հիմնական թեման պատերազմն ու խաղաղությունն են: «Սերժանտ Կարոն» վիպակի նյութը, կարդում ենք գրքի հանձնարարականում, հայ զինվորի կենսափիլիսոփայությունն է՝ Հայրենական պատերազմի դաժան փորձությունների, հողի, հայրենիքի, խաղաղության եւ այլ հարցերի շուրջ: Կարոն խիզախ, լավատես եւ սրամիտ զինվոր է, որին չեն ընկճում ոչ ժամանակավոր անհաջողությունները, ոչ էլ անձնական ողբերգությունը: Վիպակը գրված է հումորի եւ երգիծանքի շեշտով»:

Զինվորի խոհը, մտածողության եւ հոգեբանական լարվածության աստիճանը, գաղտնիքների բացահայտումը, ներաշխարհի ալեկոծումները Մկրտիչ Սարգսյանի վիպակում շաղկապված են նրբորեն: Առանձնահատուկ եւ պատկերավոր շտրիխներով է տրված պատերազմական օրերի թիկունքը:

«Սերժանտ Կարոն» պատերազմական հայ արձակի լավագույն եւ մնայուն էջերից է, փաստագրական-հոգեբանական վիպակ՝ հագեցած ժողովրդական մտածողությամբ, առողջ հումորով եւ կենսափիլիսոփայությամբ:

Հայրենական մեծ պատերազմի հաղթական ավարտից հետո երիտասարդ բանաստեղծը աշխատեց Ախալքալաքի Հովհ. Թումանյանի անվան դպրոցում որպես զինղեկ: 1947-1951 թթ. նա Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի լեզվագրական ֆակուլտետի ուսանող էր, իսկ 1952-1959 թթ. Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմում հրահանգիչ: Ուր էլ աշխատեց նախկին զինվորը, նրա տարերքը մնաց գրականությունը՝ պոեզիան եւ արձակը: Թե «Գրական թերթում», թե Հայպետհրատում (հետո՝ «Հայաստան» հրատարակչություն), թե Հայաստանի գրողների միությունում աշխատելիս (առաջիններում՝ գլխավոր խմբագիր, վերջինում՝ ՀԳՄ վարչության քարտուղար եւ կուսքարտուղար) Մ. Սարգսյանը միշտ եղավ, եւ այդպես էլ կա, ջերմ, անշահախնդիր, օգնող գործընկեր: Փառքի եւ գովքի հետեւից չվազեց: Ու եթե շտապել է, ապա միայն տուն հասնելու, կիսատ գործն ավարտելու, իր Դավիթ եւ Վահագն որդիներին սիրելու համար:

Եվ գոհ է տիկին Ելենան իր կյանքի հավատարիմ ընկերոջից եւ ամուսնուց, «Քաջ Նազար» հեքիաթ վիպակի հեղինակից, գրողից, որը մեր օրերում առանց հապաղելու ծաղրի ենթարկեց կուսակցական-քաղաքական դրածոներին:

Թարգմանվե՞լ, տպագրվե՞լ է Մ. Սարգսյանը օտար լեզուներով, գուցե հարցնի ընթերցողը: Անշուշտ. ռուսերեն, բելառուսերեն, ուկրաիներեն, լեհերեն, եւ բազմաթիվ այլ լեզուներով տարբեր ժամանակներում լույս են տեսել նրա վիպակներն ու պատմվածքները: Այլ ժողովուրդների գրական գործերից բազմաթիվ էջեր հայերեն է թարգմանել Մ. Սարգսյանը: Յան Ռայնիսի եւ Մուսա Ջալիլի ընտիր երկերի ժողովածուներում ընթերցողը նորից կհանդիպի Մ. Սարգսյան-թարգմանչի անվանը:

Մ. Սարգսյանի գրական-ստեղծագործական վաստակը բարձր է գնահատվել. նա «Ժողովուրդների բարեկամության» շքանշանակիր է, Հայկական ԽՍՀ կուլտուրայի վաստակավոր գործիչ եւ Հայկ. ԽՍՀ պետական մրցանակի դափնեկիր, 1958 թ. ԽՍՀՄ գրողների միության, իսկ 1997 թ. Ռազմական գրողների (ռազմածովագիրներ) միջազգային ընկերակցության անդամ: Այսօր էլ գրական դիրքերում է 75-ամյա բանաստեղծն ու արձակագիրը:

ՍԱՄՍՈՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«Հայագիտութիւնը 2000-ին»

Եւրոպայի մէջ մարդկային ու հասարակական գիտութիւններու ծաղկումի շրջաններէն սկսեալ եւ անոր զուգընթաց, հայագիտութիւնն ալ իր այլեւայլ ընագաւառներով արձանագրած է հսկայ նուաճումներ, ըլլայ արեւմուտցիներու, ըլլայ հայերու կողմէ, ի խնդիր հայութեան անցեալի հարուստ աւանդը ու ժամանակակից նուաճումները հետազօտելու: Ահա թէ ինչու հազարամեակի շրջադարձը պատեհ առիթը կ'ընծայէ կատարելու հաշուեյարդար մը դար տարուած աշխատանքին, ուրուագրելու հետազօտութեան եւ որակեալ ժողովրդականացման նոր հեռանկարներ, եւ հուսկ առաջարկելու աշխատանքային ընդհանուր ծրագիր մը առաւել հարկադրիչ այն կարիքներուն նկատմամբ, որոնք հայագիտութեան համար մերձակայ դարու վաղ տասնամեակներուն գլխաւոր մարտահրաւէրները պիտի արձակեն:

Այս բոլորի նկատառութեամբ Հայկական Ուսմանց Միջազգային Ընկերակցութիւնը (ՀՈՄԸ AIEA) խորհած է նախաձեռնել եւ համակարգել հայագէտներու միջեւ համընդհանուր գործակցութիւն մը, կազմակերպելով մինչեւ 2004 թուականը-Գրոց գիւտի ԺԶ. դարադարձը նշող տարին-գիտահաւաքներ ակնառու մասնագէտներու մասնակցութեամբ, բայց միշտ բաց մնալով հետաքրքրուող լայն հասարակութեան առջեւ: Այդ հաւաքները պիտի շօշափեն հետեւեալ ընագաւառները. լեզուաբանութիւն (1999), բանասիրութիւն (2000), գրականութիւն (2001), պատմութիւն եւ աշխարհագրութիւն (2002), արուեստ եւ հնագիտութիւն (2003), կրօնք եւ գաղափարներու պատմութիւն (2004):

Պարզ է, որ նման գիտահաւաքներու կազմակերպութիւնը նիւթական ծանր յանձնառութիւններ կը պահանջէ: ՀՈՄ Ընկերակցութիւնը լիայոյս է, որ հայ ժողովուրդի եւ հայկական հաստատութիւններու վեհանձնութիւնը եւ մանաւանդ առհաւական փարումը հայ մշակոյթին պիտի ընծայեն բաւարար օժանդակութիւնը որպէսզի կարենայ ան իր դերը լաւագոյնս կատարել ի սպաս հայ մշակոյթի խորագոյնս ուսումնասիրութեան եւ առաւելագոյն չափերով ծանօթացման:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒՍՄԱՆՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, ՎԵՆԵՏԻԿ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Երաժշտությունը... թիթեղյա տնակներում

88-ի երկրաշարժից 10 տարի անց Գյումրիի Կարա-Մուրզայի անվան երաժշտական ուսումնարանի փլարված նախկին շենքը վերակառուցվեց, ամրացվեց եւ... տրամադրվեց քաղաքի 14 եւ 16-րդ հանրակրթական դպրոցներին: Այդպես էր որոշվել մինչեւ վերականգնումը սկսելը: Իսկ հայ երաժշտական արվեստին բազմաթիվ ճանաչված անուններ տված 65-ամյա ուսումնարանն առ այսօր շարունակում է պարապմունքներ անցկացնել 30 թիթեղյա տնակներում: Կրթօջախի լարային, դաշնամուրային, վոկալ, ժողովրդական նվագարանների, խմբավարության եւ երաժշտության տեսության բաժիններում այժմ միջնակարգ մասնագիտական կրթություն են ստանում 155 պատանիներ ու աղջիկներ Գյումրիից եւ մարզի այլ բնակավայրերից: Ուսումնարանին կից գործում է նաեւ 60 աշակերտի համար նախատեսված անվճար երաժշտական դպրոց, որտեղ մանկավարժական փորձառություն են անցնում 3-4-րդ կուրսերի ուսանողները:

Թե իրար կողք դրված թիթեղյա տնակները որքան են նպաստում մասնագիտական նման մի հաստատության բնականոն ու արդյունավետ գործունեությանը, դժվար չէ պատկերացնել: Ճիշտ է, երաժիշտ-մանկավարժները ձգտում են անել հնարավորը, եւ չնայած աննպաստ պայմաններին, կան նաեւ հաջողություններ: Բայց թե՛ նրանք, թե՛ ապագա երաժիշտներն ու ծնողները շարունակում են հույս փայփայել, որ մի օր վերջապես երաժշտությունը դուրս կբերվի մետաղյա քառակուսիների անձուկից եւ ուսումնարանը կունենա իրեն վայել շենքային պայմաններ:

Գ. Մ.

ԳՈՐԻՍ

Ներքին Խնձորեսկի դպրոցը 10 տարեկան է, սակայն...

Վերջերս նշվեց Ներքին Խնձորեսկ գյուղի միջնակարգ դպրոցի 10 տարին: Հաճելի իրողություն է: Բայց տարելիցի տոնական շուքի տակ կան մարմին առած մռայլ ստվերներ, որոնք, ավա՜ղ, տեսանելի են միայն կրթօջախի տնօրեն, վաստակաշատ մանկավարժ Արկադի Ծատրյանին եւ 17 հոգանոց մանկավարժական կոլեկտիվին:

Գյուղի ներկա տարածքի բնակեցումը (ի դեպ, առաջին տան բնակարանամուտը 1983-ի օգոստոսին էր) ռազմավարական կարեւոր նպատակ էր հետապնդում: Պատմական Խնձորեսկից մի փոքր հարավ-արեւելք գտնվող, ադրբեջանական սահմանին ելունի պես բառացիորեն կպած գյուղը հակամարտության ծանր տարիներին քարեկապ էր, նաեւ իր վրա էր վերցնում հրետակոծության տարափը:

Այդ օրերին անգամ դպրոցում, ուր ընդամենը 12 աշակերտ կար, չէին դադարում պարապմունքները. դպրոցը, որպես փոքրիկ գյուղի հոգեւոր առանցք, իր օրինակով ակամա կանխում էր խուճապի ամեն մի եւ շատ հասկանալի տրամադրություն:

Այսօր, սատանի ականջը խուլ, կան 48 աշակերտներով եւ մասնագետ-մանկավարժներով համալրված դպրոցը, մանկավարժները, որոնց վաստակը դժվար թե փոխհատուցի Խնձորեսկ-Ներքին Խնձորեսկ քարքարոտ ճանապարհներին մաշվող կոշիկների արժեքը: Բայց մարդիկ աշխատում են եւ գյուղը կանգուն են պահում: Ուզում եմ պարզ մի հարց ուղղել վարի, միջին եւ հանրապետության համապատասխան վերին ատյաններին՝ ո՞վ եւ ովքե՞ր, ե՞րբ եւ որտե՞ղ, ինչպե՞ս եւ ինչքա՞ն են ի պաշտոնե եւ որպես հայ մարդ հիշել իրենց եւ իրենց երեխաների խաղաղ նիրհը ապահոված փայտե անշուք ու բառացիորեն անհարմարավետ տնակներում կրթվող այդ աշակերտներին, առավել՝ մանկավարժներին: Մանկապարտեզի տիպային շենքի կիսատ կառույցը շարունակում է ապաստան տալ չորքոտանի բարեկամներին: Գուցե գտնվեն բարի կամքի տեր ու գործարար մարդիկ, ծրագիր մշակեն՝ շնորհով կամ ինչպես կարող են, կառուցեն շենքը, եւ դպրոցը տեղափոխեն այնտեղ: Անկասկած, կամք է հարկավոր: Գուցե իրավասու մարմիններն էլ ցնցեն իրենց խիղճը:

ԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գորիս

ԱՇՈՒՂԱԿԱՆ

Թեւ առ, իմ սիրուն ջի...

Հայ աշուղական երգն իր ավանդույթներով, կատարողական ինքնատիպությամբ, ասելիքով ու խորությամբ այսօր էլ նույնքան հոգեհարազատ է ու ժամանակակից: Դրանով է բացատրվում ՀՀ պետական ռադիոընկերության «Սայաթ-Նովա» աշուղական երգի համույթի հաջողությունը: Այս համույթն իր շուրջն է համախմբել օժտված կատարողների ու երգահանների: Համույթի գեղարվեստական ղեկավարն է երգիչ, բանահավաք Թովմաս Պողոսյանը:

Գրագետ ու մարդամոտ խոսք է հնչում այդ համերգների ընթացքում, որը միահյուսված Սայաթ-Նովայի, Շերամի, Ջիվանու, աշուղ Աշոտի, Հավասու եւ ժամանակակից ստեղծագործողների երգերին, ստեղծում է հաճելի մթնոլորտ:

Այս համույթի կազմում հաջողությամբ հանդես են գալիս Գեւորգ Գրիգորյանը, Սամվել Բաղդյանը, Գայանե Եսայանը, Գագիկ Շահբազյանը, Գրիգոր Սաֆարյանը, Սուսեդ Հարությունյանը, Արամայիս Մարտիրոսյանը, Սարգարիս Շահինյանը, Արուս Գուլանյանը:

Երգչուհի Արուս Գուլանյանը համատեղում է բժշկուհու եւ երգչուհու մասնագիտությունները:

Մարտի 31-ին Երեւանի Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը «Սայաթ-Նովա» աշուղական երգի հերթական համերգն էր, հնչեցին շատ երգեր Արուս Գուլանյանի եւ Թովմաս Պողոսյանի կատարմամբ. Շերամ՝ «Քեզանից մաս չունիմ», «Անգութ դատաստան», Հավասի՝ «Եղնիկի պես», Սայաթ-Նովա՝ երգերի շարան եւ այլն:

Բեմ բարձրացավ նաեւ ծագումով արցախցի աշուղ Սոսան: Ներկաները ջերմ ընդունեցին նրա «Ճանաչիր» եւ «Իմացեք» երգերը, որոնք հայրենասիրական ինքնաբուխ տողեր են, ազգային մեղեդիների շարք նվիրված Արցախի պատմական արժեքներին, հուշարձաններին եւ, իհարկե, անձնազոհ որդիներին:

Գագիկ Ղազարյանի «Գետաշեն» երգը դարձել է շատ տարածված ու մտերիմ մեղեդի:

Այդ երեկոյի ընթացքում հնչեցին երիտասարդ աշուղ Գեւորգ Գեւորգյանի «Երանի թե...» եւ «Թեւ առ, իմ սիրուն ջի» երգերը:

ՆԱՐԻՆԵ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

ՃԻՇՏ ԼՈՒԾԵԼՈՎ ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌԸ ԵՎ ԱՌԱՋԻԿԱ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՌԱՋԻՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՎ «ԱԶԳ»-Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՍՏԱՆԱԼ ԱՐԺԵՔԱՎՈՐ ՄՐՑԱՆԱԿԸ:

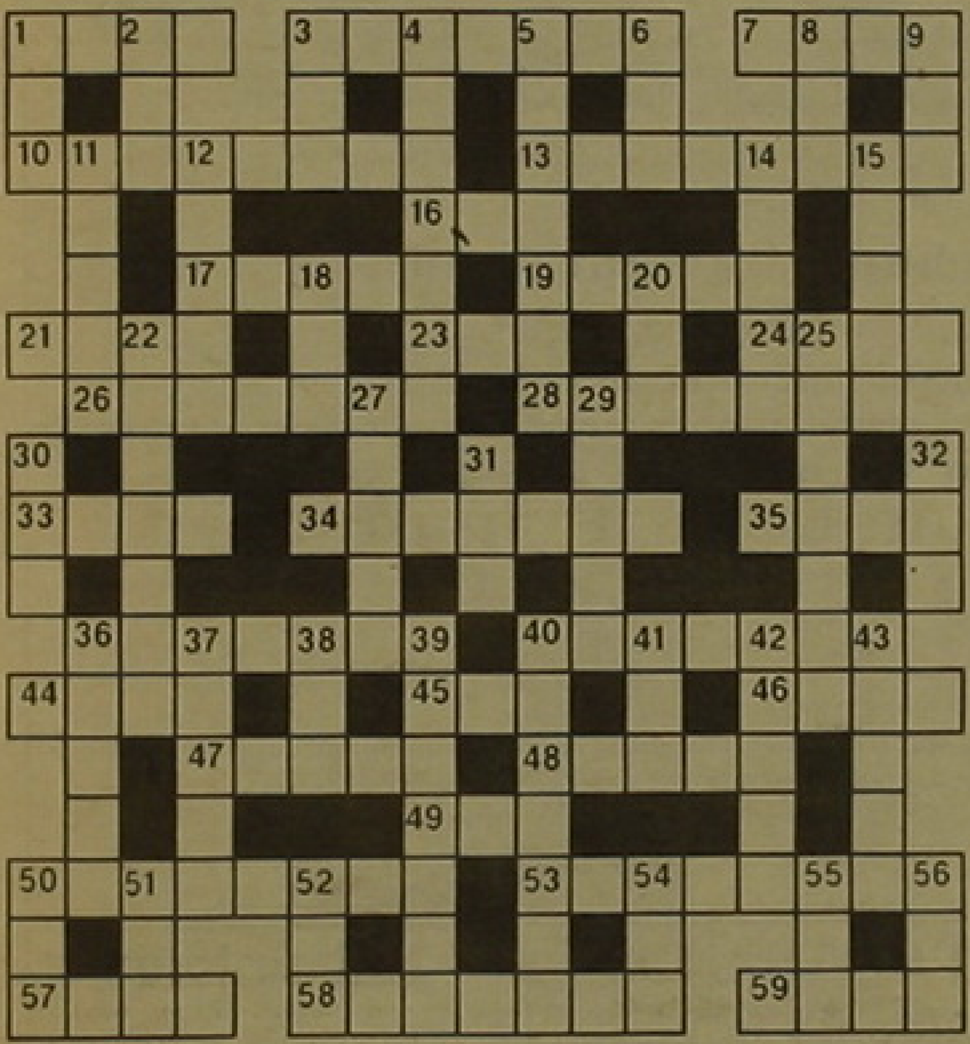

Ուղղահայաց

1. Գերմանացի գրող, «Կախարդական լեռ» վեպի հեղինակը: 2. Ֆրանսիացի էստրադային երգչուհի, դերասան: 3. Հռենոսի աջ վտակը: 4. Վարչական միավոր Գերմանիայում: 5. Թերակղզի Կենտրոնական Ամերիկայում: 6. Գործողության ուղղվածությունը ցույց տվող բառ: 8. Իր բացած հունով ընթացող, բնականից գոյացած ջրի մեծ հոսանք: 9. Ցածր, բամբ, ... (ձայնի իմաստով): 11. Երբեք սարեկան էզ հորթ: 12. Մոտիկ ազգական, հարազատ: 14. Սմախի սերմերը կարմիր, թթվաշ հատիկներ են: 15. Մաշկային հիվանդություն: 18. Անտառների եւ արոտավայրերի աստվածը հին հունական դիցաբանության մեջ: 20. Ագռավազգի թռչուն: 22. Գյուղ Լեռնային Ղարաբաղում, Թարթառ գետի ձախ ափին: 25. Վենետիկյան դպրոցի խոշորագույն նկարիչ, «Քնած Վեներան» կտավի հեղինակը: 27. Զինվորական միավորում: 29. Հայ պատմիչ, «Վարդանի եւ Հայոց պատերազմի մասին» երկասիրության հեղինակը: 30. Գեղարվեստական ստեղծագործություն, երգ, ոտանավոր: 31. Ցորենի, գարու հատիկ: 32. Հայաստանի մայրաքաղաքներից: 36. Սովետական զորավար, մասնակցել է Զանգեզուրի ազատագրմանը (1921 թ.): 37. Ադրբեջանցի բանաստեղծ, «Սայաթ-Նովա» պիեսի հեղինակը: 38. Էլեկտրականորեն լիցքավորված մասնիկ: 39. «Հովազաձորի գերիները» գրքի հեղինակը: 40. Շիրվանզադեի «Պատվի համար» դրամայի հերոս: 41. Տեգրակին, եղբայրների կանայք միմյանց նկատմամբ: 42. Անչափ, անհուն, անսահման: 43. Մարմնի մաս: 50. Մի անգամից կուլ տալու համար բերանը առնվող հեղուկ, ումպ: 51. Կանացի ցածր ձայն: 52. Խոտից ոլորած չվան: 54. Քանակ արտահայտող հասկացություն, որի օգնությամբ հաշվում են: 55. Քաղաք Գերմանիայում, Զաալե գետի ափին: 56. Երկար թեւերով գիշատիչ թռչուն:

Հորիզոնական

1. Գետ Հայկական լեռնաշխարհում, Տիգրիսի աջ վտակը: 3. Ռուս նկարիչ, սրբապատկերների մեծ վարպետ: 7. Զարդաքար: 10. Սովետական նկարիչ, «Գորով» կտավի հեղինակը: 13. Խորհրդային ֆիզիկոս, մասնակցել է սովետական առաջին ատոմային ռումբի եւ աշխարհի առաջին ջերմամիջուկային ռումբի ստեղծման աշխատանքներին: 16. Հայոց թագավոր: 17. Երկսայրի կացնաձեւ զենք: 19. Մեծ Հայքի Վասպուրական նահանգի Անձեւացիք գավառի իշխան, ըստ Ղեւոնդ պատմիչի, 778-ին 60 հազարանոց զորքով Մարաշ քաղաքի մոտ պարտության է մատնել արաբական զորքին: 21. Բառերի սկզբից ավելացող, հակա իմաստով գործածվող բառ: 23. Կանացի անուն: 24. Մարդկանց եւ կենդանիների մակաբույծ: 26. Կտավի անունը, որտեղ պատկերված կինը խորհրդավոր ժպտում է: 28. Ատոմի միջուկի էլեկտրականորեն չեզոք մասնիկ: 33. Շոգ, տոթ վայր: 34. Ամերիկահայ նկարիչ Արշիլ Գորկու իսկական անունը: 35. Գյուղ Հայաստանում, Աշտարակ քաղաքից հարավ-արեւմուտք: 36. Պիկասոյի գլուխգործոցը: 40. «Սամսոն եւ Դալիլա» օպերայի հեղինակը: 44. Գետ Ֆրանսիայում: 45. Նա դերանվան սեռական հոլովը: 46. Շինանյութ: 47. Ճապոնական արտադրության ավտոմեքենայի մակնիշ: 48. Պանդուխտ, օտարական: 49. Սանկտ Պետերբուրգ քաղաքի միջով հոսող գետ: 50. Ռուս դիմանկարիչ, «Անծանոթուհին» կտավի հեղինակը: 53. Հայ գրող, «Բաց կապույտ ծաղիկներ» պատմվածքի հեղինակը: 57. Բույս, որից Լատինական Ամերիկայում թեյ են պատրաստում: 58. Բուլղարացի կոմպոզիտոր, դիրիժոր, մանկավարժ, «Մուրացիկը» բուլղարական առաջին օպերայի հեղինակը: 59. Գետ Ֆրանսիայում, Սենայի աջ վտակը:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Մերիմե: 2. Հալեպ: 3. Օսլով: 4. Ջենովա: 6. Լեսոթո: 11. Հորովել: 12. Նազարեթ: 13. Կոմարով: 14. Կաղամար: 15. Բլղան: 16. Լեհար: 20. Ստահակ: 22. Իսահակ: 24. Մոզդոկ: 25. Կոհակ: 26. Այսոր:

Հորիզոնական

5. Բելգիա: 7. Ռամզես: 8. Լելեվել: 9. Պիրոգով: 10. Գեհեն: 13. Կակաչ: 15. Բոյլ: 17. Գովազդ: 18. Հրանավ: 19. Նասեր: 21. «Լիլիթ»: 23. «Նորմա»: 25. Կորայմա: 27. Հարահոս: 28. Սավանա: 29. Օրփեոս:

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

3 ապրիլ

10.00 Հայլուր
10.20 Հենց այնպես
10.40 Մուլտֆիլմ «Վինի Թուխը եւ հոգսերի օրը»
11.00 Մարդը եւ բնությունը
11.25 Գ/Ֆ «Բեւեռային արջ արքան»
12.50 Տոտո
13.20 Ցոլքեր
13.35 Գ/Ֆ «Ֆրենսիս»
15.55 Մարզաշխարհ
16.25 Ռուբիկոն
17.00 Հայլուր
17.20 Մինչեւ 17...
17.55 «Արեւիկ»
18.55 Ակունքներ
19.15 Խորան լույս
19.25 Կարծիք
20.00 Հայլուր
20.40 Անեկդոտների տասնյակ
20.50 Զինուժ
21.25 Բոհեմ
22.05 Ինչ կա, չկա
22.30 «Շաբաթ երեկո»
23.25 Գ/Ֆ «Այնտեղ, ուր թաղված է գաղտնիքը»
00.00 Հայլուր
00.15 Ֆիլմի շարունակությունը

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ (1-ին մաս)
12.20 Մուլտֆիլմ «Սպիտակաձյունիկը»
13.45 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
14.00 Գ/Ֆ «Հսկաների ճակատամարտը»
16.00 Հրապարակ
16.15 Մուլտֆիլմ «Սպիտակաձյունիկը»
17.20 Հմայիլ
(18.00-19.00 Ընդմիջում)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Ընտանեկան ֆիլմ «Գիշերային հյուրեր» (ֆրանսիական)
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Շաղ ու փորձանք
22.15 Հետագիծ
23.05 Երեք խնձոր
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 «Ոզնիները» ներկայացնում են. առանձնահատուկ թողարկում
00.25 Videoart
00.40 Սուրբ սենյակ
01.00 Գիշերային կինոսրահ. «Եղբայրները»
02.30 Սուրհանդակ

OPT-ի 4-ամյակը
9.00 Շքերթ «Բարի առավոտ» հեռուստաալիքով
10.40 Հոգեւոր հովվի խոսքը. մետրոպոլիտ Կիրիլ
11.00 Նորություններ
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Կենդանիների աշխարհում
17.15 Խելացի աղջիկներն ու տղաները
17.45 Ֆուտբոլ. «Ալանիա» (Վլադիկավկազ) - «Սպարտակ» (Մոսկվա)
(18.50 Նորություններ)
20.05 Գուշակիր մեղեդին
20.40 Այստեղ եւ հիմա
21.10 Թեմա
22.00 Ժամանակ
22.50 Օդրի Հեփբըրնը եւ Փիթեր Օ'Թուլը «Ինչպես գողանալ միլիոն» կատակերգությունում
01.05 Սպորտային նորություններ
01.20 «Համար զրո» աշխարհը

9.00 Մուլտֆիլմ «Բոնիֆացիի արձակուրդը»
9.20 Գ/Ֆ երեխաների համար «Կորել է ընկերը»
10.30 Մուլտֆիլմեր «Երկու տոմս Հնդկաստան», «Տնակ»
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.35 Հեռուստախաղ «Հարյուրը մեկին»
12.20 Մեր առաջին հայացքից
12.45 Պոդիում դ'արս
13.15 «Ոսկե բանալի»
13.30 Ընտանեկան հոգսեր Նատալյա Վարլեյի հետ
14.00 «Մի շաբաթ Սանտա Բարբարայում»
15.00, 21.00 Լուրեր
15.30 Իշխանության շաբաթ
16.00 Տրանզիտ
16.10 Զինվորական երգի փառատոն
17.40 Գ/Ֆ «Համերաշխ խումբ» (Գերմանիա)
18.00 Վավերագրական ֆիլմ «Ֆուտբոլիստ Յանը» (Ֆինլանդիա)
18.15 Թատրոն + TV. Գալինա Վոլչեկ (3-րդ մաս)
19.00 Իմ ընտանիքը
20.00 Մանուշակագույն մշուշ
21.35 Նատալյա Կորոլյովայի ծննդահամերգը
23.55 Կատակերգության շաբաթ. գ/ֆ «Ֆրանսիական զվարճանքներ» (Ֆրանսիա)

4 ապրիլ

10.05 Առավոտ լուսո
10.15 Բարեւ
11.20 Զատկական
11.45 Շախմատ 64
12.00 Զինուժ
12.35 Լույս տանար ծովի ափին
13.05 «Ու, ոչ, մի»
14.20 Ազդարար
14.50 Մուլտֆիլմ «Պուլ-պուլ մկնիկը»
15.10 Հեռուստաթատրոնի ժապավենադարանից. Ե. Օտյան «Ես եմ փեսան»
17.00 Հեռուստախաղ «Ֆորտ Բոյարի բանալիները»
17.50 Հեքիաթների դաշտ
18.30 Մեկ երգի երեկո + «TV մարտե մանի»
19.05 Ոգեղեն խաղեր
19.30 Երգում է Սուսաննա Սաֆարյանը
20.00 Խորհրդարանական ժամ
Նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
20.00 Վավերագրական ֆիլմ «Մատենադարան» (2-րդ մաս)
20.35 Դեսից դենից
21.00 Օրակարգ
21.35 «Համայնապատկեր»
22.10 Սենկեւիչ «Ճանապարհորդությունների ակումբ», «Հայաստան»
23.10 Անմեղության կանխավարկած
23.40 8 1/2. Գ/Ֆ «Եղբայր արեւ, քույր լուսին»

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ (2)
12.25 Մուլտֆիլմ «Սպասում»
13.50 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
14.05 Հրապարակ
14.20 «Մրցամարտ N 1», Կանադայի ՀԱԼ-ի առաջնություն «Օտտավա Սենատորզ - Դալաս Սթարզ»
15.40 Ի դեպ
16.05 Վավերագրական
17.05 Վերհուշ
17.35 Գիտաստղեր
(18.00-19.00 Ընդմիջում)
19.00 Գ/Ֆ Մայկլ Դուգլասը «Խախտված լռությունը» դետեկտիվում
20.40 Մի անգամ
20.50 Գ/Ֆ Ժան Պոլ Բելմոնդոն «Վարպետաց վարպետը» կատակերգությունում
22.30 Յոթ քար լրատվական-վերլուծական ծրագիր
23.00 Մի անգամ
23.15 Գ/Ֆ Նիկոլաս Քեյջը եւ Շոն Քոներին «Ժայռ» մարտաֆիլմում
01.25 Խուժան ալիք
01.55 Վերհուշ

OPT-ի 4-ամյակը
8.50 Ե. Կինդինովը եւ Զինովի Գերդը «Քաղաքային սիրավեպ» ֆիլմում
10.30 Դիսնեյ-ակումբ «Ջրահարսը»
11.00 Նորություններ
11.15 Դմիտրի Կրիլովի «Անլուրջ նոթեր»
11.30 Քանի դեռ բոլորը տանն են
12.05 Վաղորդյան աստղ
12.55 «Երալաշ»
12.15 Բանակային խանութ
13.50 Նվագիր, հարմոն սիրելի
14.15 Գյուղական տեղեկատու
14.40 Երաժշտական սերիալ «Սիմֆոնիկ գաղտնիքներ» (վերջին մաս)
15.15 Ծիծաղի համայնապատկեր
16.00 Նորություններ
16.20 Ճանապարհորդների ակումբ
17.05 Դիսնեյ-ակումբ «Թիմոնն ու Պումբան»
17.05 Դիսնեյ-ակումբ «Ալադինը»
18.05 Հիշում եմ... Սիրում եմ...
18.35 «Սոցիալ ազատ» ակումբ
19.15 Ծնունդդ շնորհավոր, OPT
20.55 Հրաշքների դաշտ (տոնական թողարկում)
22.00 Ժամանակ
22.35 Առնոլդ Շվարցենեգերը «Մարտաֆիլմերի վերջին հերոսը» ֆիլմում
00.55 Մշակութային նորություններ
01.10 Ֆուտբոլի տեսություն
01.40 Ժան Գաբենը եւ Լուի դը Ֆյունեսը «Ջենթլմենը Էփսոմից» ֆիլմում

9.00 Մուլտֆիլմ «Անցում»
9.30 Ծառայում եմ հայրենիքին
10.00 Գյուղական լուրեր
10.30 PTP-ի փոստը
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.30 Ինքն էլ ռեժիսոր
12.00 «Անշլագը» ներկայացնում է
12.30 «Քաղաքիկ»
13.00 Ռուսական լոտո
13.40 Գրերի աշխարհը Լեոնիդ Կուրավլյովի հետ
14.00 «Մի շաբաթ Սանտա Բարբարայում»
15.00 Լուրեր
15.30 Դաժանություն
16.10 Խորհրդարանային ժամ
17.10 Սերիալ «Օրենք եւ կարգ»
18.00 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
19.00 Հին բնակարան. 1982 թ. (2-րդ մաս)
20.00 Հույժ գաղտնի
21.00 Հայելի
22.00 Կատակերգության շաբաթ. Գ/Ֆ «Ռուսները Լոգանից»
23.30 Կ-2-ը ներկայացնում է
00.25 Հերթապահ բաժանմունք
00.55 «Կ-2» կինոդահլիճ. Գ/Ֆ «Ես սիրում եմ համազգեստով մարդուն» (Կանադա)

5 ապրիլ

11.00 Բարի լույս, Հայաստան
11.30 Օրակարգ
12.05 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Մանկական սերիալ «Ուեյնի մանիֆեստը»
17.45 Տունտունիկ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
19.00 Լուսանցք
19.30 21 րոպե
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստակատալոգ
20.50 Այսօր
21.15 Հիթ շքերթ
21.50 Նախընտրական պարզաբանումներ
22.10 Կրկնվող ֆիլմերի էկրան. «Տղամարդիկ»
23.30 Արտակարգ ալիք
23.40 Հենց այնպես
00.00 Հայլուր

9.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Աղքատ, փոքրիկ, հարուստ աղջիկը» (1-ին մաս)
Ավարտին Յոթ քար (կրկնություն)
19.00 Մուլտֆիլմեր
19.30, 21.30, 23.30, 2.30 Սուրհանդակ
19.50 Չֆիլմ
20.00 Հետագիծ
20.40 Պարապ զրույց
21.05 Հմայիլ
22.00 Վ/Ֆ «Մահաբեր արարածներ օվկիանոսում»
22.55 Ավետաս
24.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 «Մրցամարտ N 1». Թենիս. Դեյվիսի գավաթ. Գերմանիա-Ռուսաստան
1.30 Սուր զգացողությունների սիրահարներին «Անցյալի եւ ներկայի ամենամեծ հանելուկները»

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Կոմսուհի Շերեմետեւա» (2-րդ մաս)
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.50 Աստղային ժամ
17.30 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալի պրեմիերա «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Այդ զվարճալի կենդանիները
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.05 Պոզների «Մենք» ծրագիրը
20.45 Գ/Ֆ «Փշրված լապտերների փողոցները» շարքից «Կանացի երջանկություն»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45, 24.55 Գ/Ֆ «Ստալկեր» (Ռեժ. Անդրեյ Տարկովսկի) (1-ին և 2-րդ մաս)
23.55 «Հայացք»
24.40 Թերեւս

8.00-10.35 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
9.20 Դոկտոր Բոգդանովի խորհուրդները
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Հեռուստախանութ
10.50 Ապրանքներ փոստով
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն...
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.35 Լուրեր
12.30 Սերիալ «Կյանքի մանրուքները»
13.30 Հայելի
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ «Մայրեր, կանայք եւ սիրուհիներ»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.20 Մուլտֆիլմ
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
19.00 Հոմեոպաթիա եւ առողջություն
19.05 Գ/Ֆ «Շերլոկ Հոլմսը եւ դոկտոր Վաթսոնը»
20.20 Սերիալ «Միստր Բին սեւ օձը»
21.40 Մանրամասներ
21.55 Մեր առաջին հայացքից
22.30 Կինոյի ժամ. Պիտեր Ֆալկը «Մայամիի գաճաճը» ֆիլմում (ԱՄՆ)
00.15 Ակումբ մասասա

digitised by A.R.A.R.@

HSBC

ՄԵՆՔ ՓՈԽՈՒՄ ԵՆՔ ՄԵՐ ԱՆՈՒՆԸ

ԵՎ ՈՒՐԻՇ ՈՉԻՆՉ

Աշխարհի տարբեր մասերում մեր գործունեությունը ընդհանրացնելու նպատակով, մենք մեր Միդլենդ Արմենիա Բանկ ՓԲԸ անվանումը, փոխարինում ենք HSBC-ով: Անվանափոխումից բացի, ամեն ինչ մնում է նույնը: Միևնույն բարձրորակ ծառայությունը, միևնույն հարմարավետ տեղանքը, միևնույն պատրաստակամությունը ծառայելու ի նպաստ Հայաստանի: Փաստորեն, Ձեզ, որպես հաճախորդի վրա, որևէ կերպ այս փոփոխությունը չի անդրադառնա: Մենք կմնանք՝ նույն ծանոթ դեմքերը:

HSBC-ն աշխարհի ֆինանսական և բանկային ծառայություններ մատուցող խոշորագույն կազմակերպություններից մեկն է, և ամբողջ աշխարհում հաճախորդներին իր ծառայություններն է առաջարկել շուրջ 130 տարի: Ունենալով ավելի քան 5,000 գրասենյակներ 79 երկրներում և տարածքներում, HSBC-ն իսկապես գլոբալ կազմակերպություն է՝ 483 միլիարդ ԱՄՆ դոլար ընդհանուր ակտիվներով և 41 միլիարդ ԱՄՆ դոլար կապիտալով (1998թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ):

Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ
2 Խորհրդարանի փողոց, Երևան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) սկսում է 1999-2000 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով.

- ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԱԿԱՅՈՒՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱԿԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է մայիսի 7-ը, ժ. 15⁰⁰:

Ապրիլի 17-ին, ժ. 11⁰⁰-ին հրավիրում ենք ՀԱՀ-ի մեծ դահլիճ մասնակցելու **բաց դռների օրվան**:

Տեղեկությունների համար դիմել
Մարշալ Բաղրամյան 40,
Ընդունելության գրասենյակ (19)

Հեռ. 27-16-29

SIBLEY International · USAID · AED Academy for Educational Development

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID), Կրթական զարգացման ակադեմիան (AED) եւ Sibley International-ը

տեղեկացնում են

տնտեսական թեմաներով գրող լրագրողներին, որ «Անցման շրջանի տնտեսությունների հիմնախնդիրները» զեկուցումների շարքի հերթական հանդիպումը կկայանա **ապրիլի 5-ին, ժամը 11:30-ին** Թեքեյան մշակութային կենտրոնում *(Խանջյան 50)*:

Հանդիպումը կվարի «Գործարարության, տնտեսագիտության, անգլերեն-հայերեն բառարանի» հեղինակ

Ալեքսանդր Աղաբեկյանը:

Թեման **«Նոր տնտեսական հարաբերությունները եւ նոր լեզուն»:**

ARMENTEL

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ Է ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆԻՉՆԵՐԻ

Պահանջվում է.

հայերեն եւ անգլերեն լեզուների գերազանց իմացություն, տեխնիկական եւ ֆինանսական տերմինների թարգմանության կարողություն, համակարգչով աշխատելու հմտություն:

Ցանկացողները մինչեւ 1999 թ. ապրիլի 12-ը կարող են դիմել Արմենտել գործադիր գլխավոր տնօրենի տեղակալի ընդունարան (Երեւան, Սհարոնյան 2, 6-րդ հարկ, հեռ. 28-92-04, 28-10-52):

Անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնությունը հաստատող եւ կրթության վերաբերյալ փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ համառոտ կենսագրական տվյալներ: *ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԲԱԺԻՆ*

ARMENTEL

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ հայտարարում է մրցույթ

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն շինարարական կազմակերպությունները, որոնք հնարավորություն ունեն պատրաստելու Արմենտել ՓԲԸ կողմից տրված տեխնիկական պայմաններով 350 հաս հեռախոսափոխիչների բեռնվյա հիմքերը:

Տեխնիկական տվյալները ստանալու համար կարող եք դիմել Սարյան 22, 11-րդ հարկ, սենյակ 1105 հասցեով, ս. թ. ապրիլի 2-6-ը:

Տեղեկատու հեռախոս 53-56-00:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՓԲԸ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

Լուծարվում է

«ԳԼՈՍՈՒՍ» ՍՊԸ-ն գրանցված Սպանդարյան տարածքում:
Գրանցման վկայական թիվ 01Ա 031075,
ձեռնարկության կոդը 37237205,
հվհհ-ն 02527909

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության «Ֆէն գույքի իրացման գործակալություն» ՊՓԲԸ-ն իրականացնում է բռնագրավված, տիրազուրկ, ժառանգության իրավունքով պետությանն անցած գույքի վաճառք: Վաճառքն իրականացվում է ուղղակի պայմանագրով, կոմիսիոն հիմունքներով եւ վաճառքի աճուրդային եղանակով (**դասական եւ հոլանդական**):

Գործակալությունը ձեր ուշադրությանն է ներկայացնում **շուկայական գներից ցածր գներով** ժողովրդական արվեստների լայն ընտրանի, այդ թվում թանկարժեք մետաղներից եւ քարերից պատրաստված իրեր, «Օֆսեթ» թուղթ, սպիրտ, ոգելից խմիչքներ, ծխախոտ, սննդամթերք, բնական կաշվե հագուստ, բնական մորթուց մուշտակներ, ինչպես նաեւ ավտոպահեստամասեր, դեղորայք, գորգեր, կարպետներ եւ այլն:

Աճուրդներն անցկացվում են շաբաթը 2 անգամ, ժամը 11-ին:
Անհրաժեշտ տեղեկությունների համար զանգահարել
34-31-69, 35-28-06, 35-05-74 հեռախոսահամարներով:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Մազմանյան 5:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Զվարթնոց» օդանավակայանի բեռնային համալիրի շահագործման մրցույթի վերաբերյալ

Զարգացման եւ վերակառուցման եվրոպական բանկի կողմից «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանին բեռնային համալիրի կառուցման համար տրամադրված վարկային ծրագրի շրջանակներում անցկացվել է «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի բեռնային համալիրը վարձակալության տալու նպատակով բաց մրցույթ:

Հաշվի առնելով առաջարկությունները ու փաստաթղթերը, որոնք ներկայացվել են բաց մրցույթի մասնակիցների կողմից, կառավարության Մրցութային հանձնաժողովը որոշում է կայացրել, որ մրցույթի մասնակիցներից ոչ մեկը չի բավարարել մրցութային փաստաթղթերով սահմանված պահանջները: Այդ պատճառով բաց մրցույթը չեղյալ համարվեց 1999 թ. մարտի 26-ին՝ առանց կոնցեսիոն համաձայնագրի շնորհման:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Ազգ» հրատարակչութեան տպարան, Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Պատվեր 69149. Պատուէր 1026. Տպաքանակը 4000. Ստորագրուած է տպագրութեան 2. 04. 1999. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@